

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ A DANĚ

Právní úprava státních fondů a analýza financování v oblasti životního prostředí

Law Adjustment of the State Funds and Analysis of Financing in the
Field of the Living Environment

Student: Lenka Kaštovská

Vedoucí diplomové (bakalářské) práce: Ing. Alžběta Urbancová, Ph. D.

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: **Lenka Kaštovská**

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně

Specializace: 00 Účetnictví a daně

Téma: **Právní úprava státních fondů a analýza financování v oblasti životního prostředí**
Law Adjustment of the State Funds and Analysis of Financing in the Field of the Living Environment

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Současná úprava státních fondů v ČR
 3. Finanční prostředky vynakládané v oblasti životního prostředí
 4. Program „Zelená úsporám“
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- ČERVENKA, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.
- RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně: určeno zejména pro: územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, nevýdělečné organizace*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.
- ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně. 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Alžběta Urbancová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a uvedla jsem veškeré zdroje, které jsem použila při jejím zpracování.

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....

vlastnoruční podpis

1. Úvod.....	1
2. Současná úprava státních fondů v ČR	2
2. 1 Rozpočtová soustava	2
2. 2 Mimorozpočtové fondy	4
2. 3 Klasifikace fondů.....	5
2. 4 Státní fondy v České republice	6
2.5 Právní úprava rozpočtů a Státních fondů	7
2. 5. 1 Právní normy rozpočtů v ČR	7
2. 5. 2 Právní úprava Státních fondů	9
3. Finanční prostředky vynakládané v oblasti životního prostředí	11
3. 1. Environmentální politika životního prostředí.....	11
3. 2 Vznik a činnost SFŽP	11
3. 2. 1 Vznik	11
3. 2. 2 Činnost.....	12
3. 3 Statut SFŽP.....	13
3. 3. 1 Rada Fondu	13
3. 3. 2 Rozsah činnosti Fondu	14
3. 3. 3 Organizační struktura	14
3. 4 Účetnictví, účetní závěrka, výroční zpráva a audit SFŽP.....	15
3. 4. 1 Zákon o účetnictví.....	15
3. 4. 2 Účetní závěrka	18
3. 4. 3 Výroční zpráva	19
3. 4. 4 Audit	20
3. 5 Analýza financování SFŽP	22
3. 5. 1 Příjmy.....	22
3. 5. 2 Výdaje	23

3. 5. 3 Analýza financování za období 2006-2007	24
4. Program „Zelená úsporám“	30
4. 1 Rámec mezinárodních dohod a české legislativy	30
4. 1. 1 Kjótský protokol.....	30
4. 1. 2 Česká legislativa	30
4. 2 Dotační program.....	31
4. 2. 1 Základní principy.....	31
4. 2. 2 Kritéria pro výběr podporovaných opatření.....	32
4. 2. 3 Oprávnění žadatele o dotaci.....	32
4. 2. 4 Oblasti podpory z programu.....	33
4. 3 Realizace projektu	36
4. 3. 1 Jak žádat o podporu z programu Zelená úsporám	36
4. 3. 2 Místa podání žádostí.....	38
4. 3. 3 Zapojení bank	39
4.4 Změny podmínek.....	41
4. 5 Přínosy programu	44
5. Závěr.....	47
Seznam použité literatury.....	49
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1. Úvod

Přelom druhého a třetího tisíciletí přinesl mnohé významné změny prakticky ve všech oblastech, životní prostředí nevyjímaje. Postupující globalizace zesílila vzájemnou provázanost vývoje životního prostředí, ekonomiky i sociálních podmínek. Tato skutečnost na jedné straně otevřela možnost efektivnějšího docílení synergických efektů při realizaci environmentálních, ekonomických, sociálních politik a to jak na globální, tak na regionální, národní a místní úrovni, na druhé straně však vyžaduje stále častěji průřezová, horizontální řešení přetrvávajících i nově se objevujících problémů.

Od roku 1992 Státní fond životního prostředí zásadním způsobem přispívá na investice do ochrany a zlepšování životního prostředí. Podílí se především na spolufinancování projektu na ochranu vod, zlepšování kvality ovzduší, využití obnovitelných zdrojů energie, nakládání s odpady, ochranu přírody a krajiny a environmentální vzdělání. Přínos investic do životního prostředí neznamena jenom to, že máme čistší vzduch, nebo vodu a ušetříme množství energie, ale zelené investice především pomáhají překonat ekonomickou krizi. Státní fond životního prostředí administruje pro rok 2009 program – Zelená úsporám. Tento dotační program poukazuje na to, že v období, kdy je celý svět zasažen ekonomickou krizí, lze získat finanční prostředky, které jsou proinvestovány do oblasti životního prostředí. Česká republika získala na program Zelená úsporám finanční prostředky prodejem tzv. emisních kreditů Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů, prvním partnerem v tomto směru je Japonsko. Cílem dotačního programu Zelená úsporám je zajistit realizaci opatření vedoucích k úsporám energie a využití obnovitelných zdrojů v rodinných a bytových domech a může přinést českým firmám řadu zakázek a tím udržet či vytvořit nová místa ve stavebnictví i v českém průmyslu.

Cílem bakalářské práce je vymezit právní úpravu státních fondů a zjistit míru financování v oblasti životního prostředí. Bakalářskou práci tvoří 3 části. Úvodní část se věnuje právní legislativě, která není zaměřena pouze na zvláštní zákon upravující SFŽP, ale prostupuje do hloubky rozpočtových právních norem v České republice. Další kapitola se zabývá záležitostmi příjmů a výdajů, konkretizuje vynakládané finanční prostředky v oblasti ochrany životního prostředí. V závěru je popsán dotační program Zelená úsporám, jehož administrací je pověřen SFŽP. Popisuji program a způsob, jakým jsou finanční prostředky rozdělovány v návaznosti na Kjótský protokol, který zprostředkovává finanční podporu.

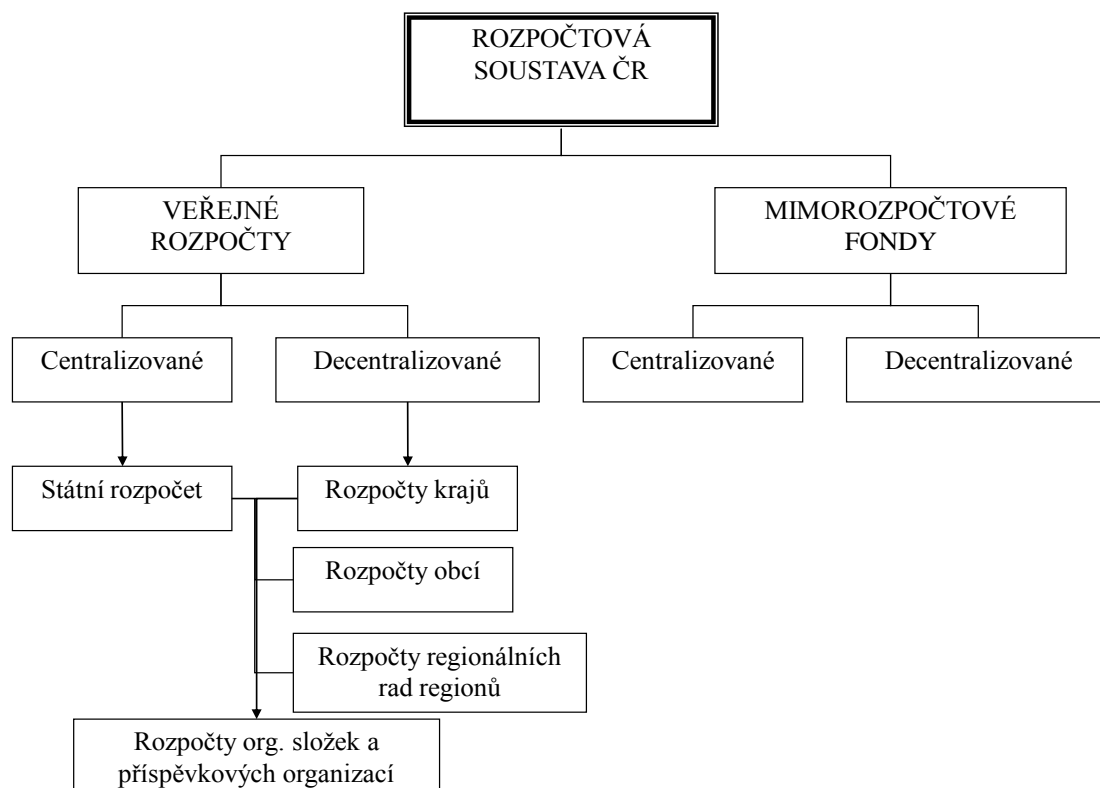
2. Současná úprava státních fondů v ČR

2. 1 Rozpočtová soustava

Veřejná rozpočtová soustava je stručně charakterizována jako soustava veřejných rozpočtů a vztahů mezi nimi i uvnitř nich. Rozpočtová soustava bezprostředně souvisí s netržními funkcemi státu, jejichž definice jsou přesně vymezeny v teorii veřejných financí a hovoří o funkci legislativní, která je historicky nejstarší a ve vazbě na veřejné rozpočty znamená, že každý veřejný rozpočet je nějakou právní normou např. státní rozpočet má podobu zákona; alokační spočívá v umísťování finančních prostředků do jednotlivých odvětví a regionů, a tak prostřednictvím veřejných rozpočtů dochází k praktickému financování odvětví veřejného sektoru; redistribuční znamená, že veřejné rozpočty jsou nástrojem přerozdělování finančních prostředků, kdy příjmy od plátců daní jsou soustředěny ve veřejném rozpočtu a přerozděleny podle stanovených zásad; regulační souvisí se snahou, krom jiného i prostřednictvím veřejných rozpočtů, ovlivňovat ekonomické subjekty podporou jejich činnosti z veřejných prostředků; stabilizační funkce z pohledu historického byla doménou centra, v poslední době je uplatňována i regiony – cílem je hospodářský rozvoj daného území, díky kterému jsou řešeny prvně sociální problémy a v konečném důsledku je však výsledkem vyšší příjem daného regionu v důsledku rostoucího počtu obyvatel i zaměstnanců.

Jednou ze základních podmínek fungování státu je existence určitého finančního fondu, veřejného rozpočtu. Veřejný rozpočet je nástrojem příslušné vládní úrovně sloužící k financování veřejných statků, čímž je nejdůležitější částí rozpočtové soustavy. Objem prostředků ve veřejném rozpočtu závisí zejména na velikosti veřejného sektoru a s tím souvisejícím typu ekonomiky.

Veřejná rozpočtová soustava má specifické postavení ve finanční soustavě dané ekonomiky. ¹Následovně schematické zobrazení viz Obr. 2. 1Rozpočtová soustava ČR

²Vertikální osa zahrnuje proces decentralizace ve prospěch regionálních a místních financí, ale zároveň zahrnuje rovněž proces vznikání a rozvíjení mezinárodních a nadnárodních struktur, který nachází svůj nejvýznamnější a nejsložitější odraz ve finančním systému Evropské unie. Současně se na všech horizontálních úrovních státních a územních probíhá proces vytváření portfolia různých mimorozpočtových fondů a vládních popřípadě regionálních institucí. Mimorozpočtové fondy jsou oprávněně zařazovány do rozpočtové soustavy, neboť v nich jsou soustředěny veřejné prostředky.

¹ ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

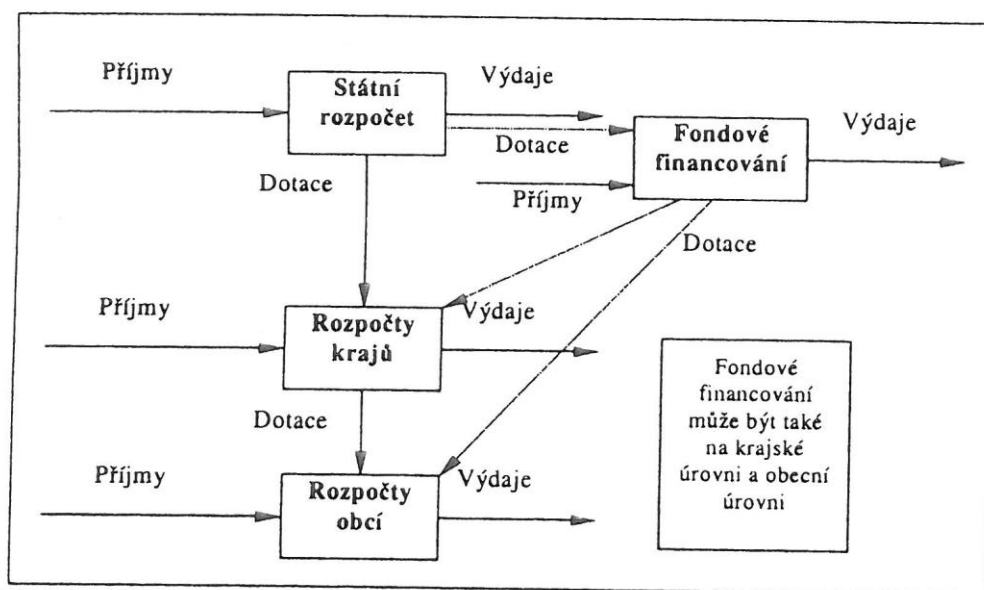
² ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

2. 2 Mimorozpočtové fondy

Ve druhé polovině tohoto století dochází k postupnému prosazování tendence fiskální decentralizace, která spočívá ve zdůrazňování pravomoci a odpovědnosti nižších stupňů veřejné správy za zabezpečení a financování veřejných statků a veřejných služeb.

³Obr. 2. 2 Soudobý model rozpočtové soustavy

Schéma: Soudobý model rozpočtové soustavy (na příkladu ČR)

Na horizontální úrovni státních a územních veřejných rozpočtů se vyvinula komplikovaná a kontroverzní struktura fondového resp. mimorozpočtového financování. Jedná se o specifický segment systému veřejných financí, který je charakterizován úzkou vazbou mezi příjmy a výdaji. Na rozdíl od rozpočtů státních a územních, ve kterých se soustřeďují zejména příjmy daňové, a není jednoznačné výdajové určení, ve fondovém hospodaření jsou příjmy a výdaje účelově svázány. Mimorozpočtové fondy zřízené zvláštním zákonem, je třeba odlišit od výdajů realizovaných mimo rozpočtový systém exekutivy. Mimorozpočtová množina je tvořena členitou strukturou veřejnoprávních účelových fondů a vládních institucí. Ve vyspělých státech se počet těchto fondů postupně zvyšoval a objem prostředků, které jsou v nich soustředěny, přesáhl až třetinu z úhrnné fiskální kapacity.

³ ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

⁴K zakládání mimorozpočtových fondů přistupují různé státy z rozdílných důvodů, kterými jsou např. ochrana prioritních výdajů proti rozpočtovým škrtnům, vyhnutí se problémům při realizaci některých programů, se snahou o obejití standardních rozpočtových pravidel, s úsilím vyhovět požadavkům ze strany politických a ekonomických zájmových skupin, v důsledku požadavků dárců, kteří chtějí směřovat svoje finanční prostředky jen na určité projekty a programy. Nelze vyloučit i snahu o menší transparentnost, tj. skrytí vládní transakce před veřejností nebo dokonce před kontrolou parlamentu. Jiným důvodem zakládání fondů jsou v mnoha vyspělých státech např. sociální programy a zdravotní péče financovány částečně nebo zcela prostřednictvím mimorozpočtových fondů a jejich hospodaření se považuje za nákladově efektivní. Fondové financování jako specifický fenomén veřejných financí se nevyhnulo ani České republice, na kterou stále intenzivněji působí průnik mezinárodních systémů veřejných financí.

2. 3 Klasifikace fondů

Je třeba připomenout, že pod mimorozpočtovým hospodařením rozumíme autonomní dílčí veřejný rozpočet, který je nezávislý na státním rozpočtu, a proto disponuje vlastními příjmy a výdaji, které jsou účelově vázány. Institucionálním nositelem je obvykle samostatná právnická osoba založena podle zvláštního zákona mající zpravidla veřejnoprávní aspekty.

Fondy se mohou rozlišovat podle jejich zakladatelů, organizačně právní normy či jiných parametrů. Klasifikují se dle různých kritérií, např. podle cílového zaměření a charakteru aktivit se fondy člení na hospodářské a veřejně prospěšné, podle rozsahu působnosti na státní, regionální, případně národní a mezinárodní apod. Další členění fondů na státní účelové, nestátní účelové a fondy mimovládních organizací.

⁵Členění fondů je tedy různé, ale z hlediska státního rozpočtu pravděpodobně nejvíc vyhovuje dělení do následujících skupin:

- státní (účelové) fondy
- fondy podpory podnikání (tzv. vládní agentury)
- privatizační (majetkové) fondy a svěřenecké (pojistné) fondy.

⁴ ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

⁵ BAKEŠ, M. a kol. *Finanční právo*. 5. upr. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. 548 s. ISBN 978-80-7400-801-6.

Skupina státních fondů je zaměřena na financování určitého segmentu veřejného sektoru jako např. kultura, kde trvá zájem státu na ovlivňování výrobních podmínek, jako je tomu např. v zemědělství.

Nejčastěji bývají fondy koncipovány na makroúrovni jako státní či ústřední veřejnoprávní subjekty či organizace. Podle svého charakteru mají různou míru nezávislosti danou jejich právní formou a statutem. Na centrální úrovni jsou kontrolovány přímo nebo nepřímo exekutivou nebo zákonodárným sborem. Mimorozpočtové fondy jsou jednak zřizovány jako státní fondy zákonem, jednak jako mimorozpočtové fondy územních samosprávních celků rozhodnutím zastupitelstva. Jsou přesně vymezeny zdroje těchto fondů a účel jejich použití.

Státní (účelové) fondy jsou na státní rozpočet napojeny jen omezeně a zpravidla získají ze státního rozpočtu určité prostředky jen při svém založení. Další existence je nezávislá na státním rozpočtu. Mají svoje samostatné příjmy, avšak tato skutečnost neznamená, že by nemohly ze státního rozpočtu případně od jiných subjektů veřejných financí dostávat dotace. Ty by měly být víceméně jednorázové, než každoročně nárokové. Přebytek finančních prostředků fondu je převeden do následujícího rozpočtového roku.

2. 4 Státní fondy v České republice

V současnosti v ČR existují tyto státní fondy: státní fond životního prostředí, státní fond kultury ČR, státní fond ČR na podporu a rozvoj kinematografie, státní fond tržní regulace v zemědělství, státní fond rozvoje bydlení a státní fond dopravní infrastruktury.

Státní fond životního prostředí je specifickou institucí, která shromažďuje finanční prostředky na ochranu a obnovu životního prostředí v ČR.

Státní fond kultury ČR byl zřízen s úmyslem vytvořit nové zdroje a institucionální základnu pro financování projektů v oblasti kultury nad rámec prostředků čerpaných ze státního rozpočtu. Fond vynakládá prostředky na konkrétní kulturní projekty, např. na ediční činnost, získávání a udržování kulturních památek a sbírkových předmětů, výstavní a přednáškovou činnost, propagaci české kultury v zahraničí. Finanční prostředky mají formu účelových dotací, půjček nebo návratných finančních výpomocí.

Státní fond ČR na podporu a rozvoj kinematografie financuje stanovené projekty jako např. výroba českého kinematografického díla, technický rozvoj a modernizaci české

kinematografie, případně na propagaci české kinematografie. Z fondu jsou také poskytovány dotace neziskovým organizacím na rekonstrukci a modernizaci kin.

Státní fond tržní regulace v zemědělství usiluje o zabezpečení regulace trhu s vybranými produkty rostlinné a živočišné výroby a výrobků vzniklých jejich zpracováním. Tato standardní instituce má napomoci řešit problémy spjaté s hospodářskými cykly v zemědělství, jež se vyznačují vyšším podnikatelským rizikem.

Státní fond rozvoje bydlení je jedním z nástrojů státní bytové politiky, jehož hlavním účelem je podporovat bydlení v České republice cestou krytí části nákladů spojených s opravami, modernizací nebo výstavbou bytů formou úvěru a dotace, krytí části úroků z úvěru poskytovaných bankami fyzickým a právnickým osobám na opravy, modernizaci, registraci panelových a bytových domů, výstavbu nebo pořízení bytů, k úhradě nákladů spojených se správou fondu apod.

Státní fond dopravní infrastruktury používá svých příjmů ve prospěch rozvoje, výstavby, údržby a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.

2.5 Právní úprava rozpočtů a Státních fondu

2. 5. 1 Právní normy rozpočtů v ČR

Úloha práva v rámci národního hospodářství, z pohledu finančního řízení, u nás, ať už v makroekonomickém nebo mikroekonomickém měřítku, byla dosud značná a dá se předpokládat, že její význam v budoucnu ještě vzroste. Ústup od hmotných kritérií a ukazatelů ve prospěch hodnotových znamená, že finanční činnost státu bude nadále významnou, i co se týče právního vyjádření a jeho postavení v procesu realizace finančních vztahů. V rukou státu je rozhodující část legislativní aktivity. Její realizované výstupy vytvářejí právní prostředí, ve kterém existují a vyvíjejí svou činnost ostatní subjekty a oblast nakládání s penězi v nejširším vyjádření nemůže být výjimkou.

Základní právní normou v oblasti veřejných rozpočtů v České republice je **Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).**

⁶*Tento zákon upravuje problematiku týkající se:*

- *střednědobého výhledu státního rozpočtu, státního rozpočtu a státního závěrečného účtu,*
- *příjmů a výdajů státního rozpočtu,*
- *státního finančního aktiva a pasiva,*
- *finančního hospodaření organizačních složek státu, příspěvkových organizací zřízených organizačními složkami státu,*
- *finanční kontroly,*
- *podmínek zřizování státních fondů,*
- *způsobu řízení státní pokladny a státního dluhu*
- *hospodaření s prostředky soustředěnými v Národním fondu.*

Střednědobý výhled státního rozpočtu je zpracován jako součást návrhu státního rozpočtu, který obsahuje jak příjmy státního rozpočtu, tak příjmy státních fondů na jednotlivá léta, na které je sestavován. Obsahovou součástí jsou předpoklady a záměry, na základě nich se tyto příjmy a výdaje očekávají a plánují.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů upravuje oblast rozpočtů územních samosprávných celků a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky. Tento zákon je zaměřen na tvorbu a použití fondů v obcích a krajích, příjmy a výdaje, a ostatní peněžní operace. Mimo územní rozpočty probíhají finanční operace, které se vztahují ke sdruženým a cizím prostředkům a finanční vztahy, které se týkají vlastní podnikatelské činnosti. Rozdělení daňových výnosů mezi státní rozpočet, rozpočty krajů a rozpočty obcí a přiděl do Státního fondu dopravní infrastruktury řeší **Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům.** ⁷*Tento zákon upravuje rozpočtové určení daně z přidané hodnoty, daní spotřebních, daní z příjmů, daně z nemovitostí a daně silniční.*

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů je zákonem upravujícím oblast kontroly v oblasti rozpočtové kázně.

⁶ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

⁷ Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům

2. 5. 2 Právní úprava Státních fondů

V České republice existuje celá řada státních fondů s nejrůznějším posláním a tyto fondy bývají obvykle upraveny svým vlastním (příslušným) zákonem, podle kterých jsou zřizovány. Právní úprava jednotlivých Státních fondů ČR:

- Státní fond životního prostředí upravuje **Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky**,
- Státní fond dopravní infrastruktury se řídí **Zákonem č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury**,
- Státní fond rozvoje bydlení řeší **Zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení**,
- Státní fond ČR pro podporu a rozvoj české kinematografie je zřízen **Zákonem č. 241/1992 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie**,
- Státní zemědělský intervenční fond vznikl na základě **Zákona č. 256/2000 Sb., o Státním fondu tržní regulace**,
- Státní fond kultury byl založen **Zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury**,
- Pozemkový fond upravený **Zákonem č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky**, ve znění pozdějších předpisů.

Jednotlivé státní fondy jsou právnickou osobou a zřizují se samostatným zákonem. V zákoně musí být stanoven orgán, do jehož působnosti státní fond patří, přesně vymezeny finanční zdroje státního fondu a způsob jejich použití, stanoven způsob financování správních výdajů fondu. Zůstatky prostředků státního fondu se převádějí do následujícího rozpočtového roku. Dále zvláštní předpisy upravují poskytování dotací a návratných finančních výpomocí ze státního fondu včetně způsobu jejich poskytování. Fondy sestavují pro každý kalendářní rok návrh svého rozpočtu (rozpočet příjmů a výdajů, přehled pohledávek a závazků a závěrečný účet Fondu), které jsou v zásadě vyrovnané. Rozpočet každého fondu vládě předkládá, vždy do 31. srpna, příslušný ministr. Vláda pak předkládá návrh rozpočtu jednotlivých fondů s návrhem státního rozpočtu na daný rok ke schválení Poslanecké sněmovně Parlamentu. Přestože státní fondy nedisponují explicitními státními zárukami, určitá vazby na stát vyplývá z jejich statutu, potvrzují to v každodenní fiskální praxi. Česká národní rada na návrh ministerstva, do kterých jednotlivé fondy spadají, schvaluje na základě zvláštního zákona státního fondu, statut státního fondu. Statut, jakožto organizační předpis, který upravuje vnitřní poměry a činnosti určitého fondu, není stejnorodý. Zákon a statut, který upravuje Státní fond životního prostředí, se odlišuje od ostatních fondů. V zákoně nebo

statutu státních fondů (státní fond dopravní infrastruktury, státní fond rozvoje bydlení, státní fond pro podporu a rozvoj České kinematografie, státní fond tržní regulace, státní fond kultury a Pozemkový fond České republiky) s výjimkou zákona o státním fondu životního prostředí je vymezeno:

- fond je právnickou osobou, která se zapisuje do obchodního rejstříku, přičemž zákon zřizuje SFŽP jako ⁸*jinou státní organizaci – jinou státní organizaci než rozpočtovou nebo hospodářskou může zřídit k tomu orgán zmocněný a její právní poměry a postavení upraví statut*, která se nezapisuje do obchodního rejstříku.
- závěrečný účet Fondu tvoří přílohu státního závěrečného účtu. Vyhodnocení vynaložených prostředků Fondu předkládá správce Fondu spolu se závěrečným účtem.
- rozpočet a Výroční zprávu Fondu zveřejní správce Fondu (odkaz na konkrétní § Zveřejňování)
- výroční zprávu ověřuje auditorem.

Rozpočet a Výroční zprávu SFŽP zveřejňuje, výroční zpráva je ověřena auditorem, ale neexistuje odkaz v zákoně o státním fondu životního prostředí.

⁸ Zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník ve znění pozdějších předpisů

3. Finanční prostředky vynakládané v oblasti životního prostředí

3. 1. Environmentální politika životního prostředí

Environmentální politika je prohlášení organizace o jejích záměrech a zásadách ve vztahu k životnímu prostředí. Základním účelem politiky životního prostředí je poskytovat rámec pro rozhodování a aktivity na mezinárodní, celostátní, krajské i místní úrovni. Toto vodítko má směřovat k dosažení dalšího zlepšení kvality životního prostředí jako celku i stavu jeho složek a součástí. Politika životního prostředí se zaměřuje na uplatnění principů udržitelného rozvoje, na pokračování integrace hlediska životního prostředí do sektorových politik a na zvyšování ekonomické efektivnosti a sociální přijatelnosti environmentálních programů, projektů a činností.

Státní politika životního prostředí ČR, která byla schválena vládou České republiky pro období 2004-2010 ve které vymezuje konsensuální rámec pro dlouhodobé a střednědobé směřování vývoje environmentálního rozměru udržitelného rozvoje České republiky. Státní politika životního prostředí definuje prioritní oblasti životního prostředí, kterými jsou ochrana přírody, krajiny a biologické rozmanitosti. Zaměřuje se na udržitelné využívání přírodních zdrojů (včetně vody), materiálové toky a nakládání s odpady. Preferuje ochranu životního prostředí a kvalitu života, tj. snižování zátěže toxickými kovy, snižování zátěže ovzduší emisemi, hluk, omezování průmyslového znečištění a rizik. A neposlední řadě upřednostňuje ochranu klimatického systému Země a omezení dálkového přenosu znečištění.

3. 2 Vznik a činnost SFŽP

3. 2. 1 Vznik

Státní fond životního prostředí je vedle státního rozpočtu a Fondu národního majetku specificky zaměřenou institucí, která je významným zdrojem finančních prostředků při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí. Hlavním důvodem pro založení fondu bylo vytvořit jednotný operativní a flexibilní finanční nástroj politiky životního prostředí, který by navazoval na systém plateb k ochraně životního prostředí, umožňoval s potřebnou pružností reagovat na aktuální priority ochrany životního prostředí, zprostředkovával meziroční převod finančních prostředků.

Fond byl zřízen a jeho činnost je legislativně upravena **Zákonem č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky**. Česká národní rada ze dne 10. září 1991 o Státním fondu životního prostředí České republiky se usnesla o zřízení fondu, který nahradil specializované stávající fondy, Státní fond vodního hospodářství a Fond ochrany ovzduší. Na zákon č. 388/1991 Sb. navazují další prováděcí předpisy – Statut Fondu, Jednací řád Rady Fondu, Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků z Fondu a Přílohy Směrnice, které upravují podmínky pro poskytování podpory pro příslušné období. Je jedním ze základních ekonomických nástrojů pro plnění a to jak závazků vyplývajících z mezinárodních úmluv o ochraně životního prostředí, pak závazků vyplývajících ze členství v Evropské unii a Státní politiky životního prostředí.

Po 10 letech od založení Fondu, v období 1991 – 2001, byla vydána Výroční zpráva, která informuje, že Fond svou činností napomáhá k docílení zlepšení kvality životního prostředí jako celku i stavu jeho složek, k prosazování hlediska životního prostředí v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě, a to na základě uplatňování principu trvale udržitelného rozvoje. Ve sledovaném období probíhalo i sladění národní české legislativy s evropskými normami, např. novelizace zákona o ochraně ovzduší a ozónové vrstvy Země, zcela nový zákon o integrované prevenci znečištění a kontrole průmyslového znečišťování, vodní zákon atd. Novelizace stávající legislativy významně ovlivnila zdrojovou část rozpočtu fondu, konkrétně navýšení objemu finančních prostředků pro realizaci podpory nových ekologických opatření.

3. 2. 2 Činnost

Fond zřídil ve vztahu k přímé podřízenosti ředitele Fondu odbor krajských pracovišť s tím, že od 1. ledna 2001 se transformovala původní regionální pracoviště na pracoviště, která odpovídají krajskému uspořádání. Všechna krajská pracoviště Fondu od poloviny roku 2001 také přijímají žádosti o podporu, prověřují jejich formální úplnost a případně je též registrují. Fond dokázal navázat spolupráci s nově vzniklými kraji a zapojit je do hodnocení akcí, včetně povinného dokladu k podání žádostí, kterým je vyjádření kraje.

Počátkem roku 2001 Fond aktivněji přistupoval k ochraně životního prostředí zmapováním finančních potřeb v oblasti ochrany vod, včetně následné spolupráce s Ministerstvem životního prostředí a Ministerstva zemědělství. Od druhé poloviny roku pak Fond uskutečňoval přes svá krajská pracoviště rozsáhlou „dotazníkovou akci“. Dotazníky

adresoval starostům všech měst a obcí a otázky se týkaly „aktuálních“ problémů v oblasti ochrany životního prostředí. Informace, které Fond získal z této akce, nadále používá ke své činnosti.

3. 3 Statut SFŽP

Ministerstvo životního prostředí vydává na základě § 1 odst. 2 zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, statut Státního fondu životního prostředí České republiky (dále jen Fond). Statut upravuje rozsah působení a činnosti Fondu a dále podmínky poskytování finančních prostředků z Fondu. Správcem Fondu je ministerstvo životního prostředí. V čele Fondu je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr životního prostředí, v jehož pravomoci je i rozhodnutí o poskytování finančních prostředků z Fondu. Poradním orgánem ministra při rozhodování je Rada Fondu. Rozhodnutí o poskytnutí prostředků z Fondu se zveřejňuje a to například na internetu. Tento statut stanoví podmínky pro poskytování prostředků z Fondu žadatelům, platnou a účinnou směrnicí ministerstva o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky a jejími přílohami. Směrnice, její změny a doplňky vydává ministerstvo a podepisuje ministr životního prostředí.

3. 3. 1 Rada Fondu

Ze zákona rozhoduje o použití finančních prostředků z Fondu ministr životního prostředí na základě doporučení poradního orgánu Rady Fondu. Ministr jmenuje a odvolává předsedu a jednotlivé členy Rady Fondu. Rada je složená ze šesti zástupců Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, šesti zástupců vybraných ministerstev a zástupce Svazu měst a obcí ČR. Podrobnosti o složení a činnosti Rady Fondu upravuje jednací řád Rady Fondu. Radu Fondu jmenuje právě ministr životního prostředí, na základě zákona o Státním fondu životního prostředí, jako svůj poradní orgán. Cílem Rady Fondu je posoudit zejména zásadní otázky tvorby a užití prostředků Fondu, roční rozpočty příjmů a výdajů Fondu, navržená opatření a jejich zabezpečení prostředky Fondu. Rada dále posuzuje návrhy na poskytnutí prostředků z Fondu a doporučuje ministrovi výši čerpání pro jednotlivé konkrétní případy, přičemž vždy vychází ze zásad ochrany životního prostředí České republiky.

Na základě vydaných rozhodnutí ministra o poskytnutí podpory z fondu zabezpečuje Kancelář fondu celou agendu poskytování finančních podpor. Je to zejména příjem žádosti o podporu na projekty zlepšující životní prostředí a s tím spojenou konzultační a poradenskou

činnost, vyhodnocení žádostí a příprava návrhů pro jednání Rady Fondu a Rozhodnutí ministra, následně zajišťuje smluvní agendu pro poskytování podpor a agendu smluvního ručení za poskytnuté půjčky, uvolňování finančních prostředků příjemcům podpory včetně průběžného sledování účelů použití prostředků a dosažených ekologických efektů, závěrečné vyhodnocování využití poskytnutých prostředků a případně stanovení a vymáhání pohledávek a sankcí při nedodržení smluvních podmínek pro poskytnutí podpory nebo porušení rozpočtových pravidel.

3. 3. 2 Rozsah činnosti Fondu

Základním účelem Fondu je podporovat ekologická opatření, která jsou uskutečňována v souladu s aktuální, Státní politikou životního prostředí a zásadami ochrany životního prostředí České republiky. Prostředky se poskytují podle Směrnice, která vymezuje základní přístupy k získání prostředků z Fondů v rámci financovaných programů. Při plnění základního účelu, Fond zejména:

- sestavuje a předkládá ministerstvu ke schválení návrhy na poskytnutí prostředků z Fondu,
- přijímá žádosti o poskytnutí prostředků z Fondu, které dále eviduje, kontroluje, doplňuje,
- zabezpečuje přípravu podkladů pro činnost Rady Fondu,
- ministerstvu předkládá podklady pro Rozhodnutí se stanoviskem Rady Fondu,
- na základě Rozhodnutí uzavírá smlouvy s žadateli o poskytnutí podpory z Fondu,
- kontroluje účelnost poskytnutých prostředků,
- pravidelně informuje ministerstvo a veřejnost o hospodaření s prostředky.

Fond vede účetnictví o tvorbě a užití poskytnutých finančních prostředků v souladu s právními předpisy, evidenci závazků, který vyplývají ze smluv mezi Fondem a žadateli. Účelem Fondu je obhospodařovat samostatný bankovní účet, kde jsou prováděny platby vyplývající z činnosti Fondu prostřednictvím banky.

3. 3. 3 Organizační struktura

Jménem Fondu jedná ředitel jako statutární orgán, popřípadě může pověřit statutárního zástupce. Funkce ředitele Fondu není totožná s funkcí předsedy nebo člena Rady Fondu. Ředitel Fondu může pro určité právní úkony písemně pověřit jiného zaměstnance Fondu, který by jednal jménem Fondu. Další zaměstnanci Fondu mohou činit právní úkony jménem Fondu pouze v takovém rozsahu, který jim stanoví vnitřní předpis Fondu. Podrobnosti vnitřní struktury Fondu stanoví organizační řád Fondu, který upravuje vztahy a náplň činnosti

jednotlivých útvarů. Ředitel Fondu vydává organizační řád, jeho změny a dodatky a následně jej Fond předkládá ministerstvu pro informaci.

3. 4 Účetnictví, účetní závěrka, výroční zpráva a audit SFŽP

Za poplatníky, kteří nejsou založeni nebo zřízení za účelem podnikání, se podle **zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**, ve znění pozdějších předpisů, v § 18 odst. 8, považují i státní fondy. Státní fondy se z hlediska rozdělení nevýdělečných organizací člení do typologie organizací – neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti.

3. 4. 1 Zákon o účetnictví

Od 1. 1. 2004 do konce roku 2009 upravovaly účetnictví účetních jednotek, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, **státními fondy** a organizačními složkami státu a účtovaly podle **vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů**:

- **zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví**, ve znění pozdějších předpisů
- **vyhláška č. 505/2002 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, jak vyplývá ze změn provedených **vyhláškami č. 477/2003 Sb., č. 549/2004 Sb., č. 401/2005 Sb., č. 576/2006 Sb., a č. 353/2007 Sb.**
- **České účetní standardy** pro ÚSC, PO, SF, a OSS č. **501 – 522**.

3. 4. 1. 1 Změny předpisů pro vedení účetnictví

Usnesením vlády č. 561 ze dne 23. 5. 2007 bylo schváleno vytvoření účetnictví státu od 1. 1. 2010. Tento krok oficiálně potvrzuje zahájení účetní reformy v oblasti veřejných financí. Hlavním cílem této reformy je vytvoření podmínek, které budou efektivněji zajišťovat správné, úplné a včasné informace o hospodářské situaci státu a o příslušných účetních jednotkách. K 1. lednu 2009 vstoupil v účinnost **zákon č. 304/2008 Sb.**, kterým se mění zákon č. 563/1992 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony. Dílčím cílem účetní reformy je efektivní shromáždění účetních záznamů od vybraných účetních jednotek pro potřeby státu v centrálním systému účetních informací státu (CSÚIS) s digitalizací a elektronizací účetnictví a k sestavování účetních výkazů za Českou republiku. Mezi vybrané účetní jednotky patří státní fondy. Ministerstvo financí, které spravuje centrální

systém účetních informací státu, zajišťuje účetní záznamy pro potřeby státu i sestavování účetních výkazů za Českou republiku.

Tab. 3. 1 Platná legislativa pro rok 2010

Období	Předpisy
Od 1. 1. 2010	Vyhláška č. 410/2009 Sb. , kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů; Vyhláška č. 383/2009 Sb. , o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu; Vyhláška č. 449/2009 Sb. , o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, územních samosprávních celků, dobrovolných svazů obcí a Regionálních rad regionů soudružnosti.
Od 1. 1. 2010	České účetní standardy č. 701 až 704

Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů⁹*stanoví pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů v technické formě vybraných účetních jednotek; rozsah a četnost předávaných účetních záznamů do centrálního systému účetních informací státu; způsob, termíny a rozsah údajů předkládaných pro hodnocení plnění státních rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávních celků, rozpočtů dobrovolných svazů obcí a rozpočtů regionálních rad a regionů soudružnosti; požadavky pro technické a smíšené formy účetních záznamů. Vymezuje účetní jednotky, které předávají do centrálního systému účetních informací státu pouze účetní záznamy pro sestavení účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celek státu.*

Vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávních celků, rozpočtů dobrovolných svazů obcí a rozpočtů Regionálních rad

⁹ Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů

regionů soudružnosti ¹⁰*upravuje způsob, termíny a rozsah údajů překládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávních celků, rozpočtů dobrovolných svazů obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudružnosti.* Účelem této vyhlášky je zaměření na finanční výkazy a doplňují údaje. Finančními výkazy jsou výkazy, které hodnotí plnění rozpočtů státních fondů, včetně komentáře. Příloha ke komentáři k finančnímu výkazu pro hodnocení plnění rozpočtů státních fondů obsahuje stavy na účtech v České národní bance. Státní fondy předkládají do centrálního systému účetních informací státu čtvrtletně finanční výkaz pro hodnocení plnění rozpočtů správců kapitol, organizačních složek státu a státních fondů. V rámci tohoto finančního výkazu obsahuje položka Kapitola číslo přidělené státnímu fondu, přičemž státní fond životního prostředí má číslo 502.

3. 4. 1. 2 Zpracování účetní agendy

Účetnictví na přelomu roku 2009/2010 je ztíženo reformou veřejných financí. Vliv reformy na zpracování účetní agendy se projevuje:

- zcela nová směrná účetní osnova, kde je změněn význam řady syntetických účtů, a jsou doplněny nové účty,
- změna v systému a metodice účtování, byl zaveden tzv. akruální princip,
- změnila se velikost analytických účtů na tři znaky,
- byly změněny stávající výkazy a doplněny nové,
- byl vytvořen způsob a forma komunikace se státem, jako nadřízeným orgánem, pro předávání účetních záznamů resp. výkazů.

Ministerstvo financí podle § 36 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů oznámilo, že s účinností od 1. ledna 2010 nová **vyhláška č. 410/2009** nahrazuje současnou vyhlášku č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu. Dále ministerstvo financí oznamuje vydání Českých účetních

¹⁰ Vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávních celků, rozpočtů dobrovolných svazů obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudružnosti

standardů pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

3. 4. 1. 3 České účetní standardy

S účinností od 1. ledna 2010 se zrušují České účetní standardy č. 501-522 pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb. České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky, které vedou účetnictví podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., jsou č. 701, 702, 703, 704. ¹¹*Cílem ČÚS č. 701 až 704 je podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 410/2009 Sb., stanovit:*

- *základní postupy účtování na účtech za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami (ČÚS 701),*
- *základní postupy účtování při otevírání a uzavírání účetních knih za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami (ČÚS 702),*
- *základní postupy účtování transferů za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami (ČÚS 703),*
- *základní postupy účtování o fondech účetní jednotky podle § 27 vyhlášky (ČÚS 704).*

3. 4. 2 Účetní závěrka

Účetní závěrka jsou práce spojené s uzavřením jednotlivých účtů za dané účetní období. Konkrétně sestavuje účetní výkazy, které podávají informaci o celkovém hospodaření fondu. Účetní jednotky sestavují v případech stanovených zákonem o účetnictví účetní závěrku, která tvoří nedílný celek. Účetní závěrku státních fondů **podle § 18 zákona o účetnictví** tvoří

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- příloha.

Účetní závěrka dle **vyhlášky č. 410/2009 Sb.**, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, se skládá z částí:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- přehled o peněžních tocích,
- přehled o změnách vlastního kapitálu.

¹¹ Dostupný z WWW: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FinZprav200907_25_pdf

Tato vyhláška je závazná a řídí se jí i státní fondy.

Účetní závěrka státního fondu životního prostředí za rok 2008 nebyla ještě zveřejněna.

3. 4. 3 Výroční zpráva

Povinnost účetní jednotky vyhotovit výroční zprávu je stanovena v § 21 odst. 1 zákona o účetnictví. Zákon o účetnictví § 20 odst. 1 písmeno e) stanovuje povinnost vyhotovit výroční zprávu pro státní fondy, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní předpis.

¹²*Výroční zpráva podle zákona o účetnictví obsahuje nejméně informace:*

- a) o skutečnostech, které nastaly až po rozvahovém dni a jsou významné pro naplnění účelu výroční zprávy,
- b) o předpokládaném vývoji činnosti účetní jednotky,
- c) o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje,
- d) o aktivitách v oblasti ochrany životního prostředí a pracovně právních vztazích,
- e) o tom, zda účetní jednotka má organizační složku v zahraničí,
- f) požadované podle zvláštních předpisů.

¹³*Mezi základní požadavky při zpracování výroční zprávy patří zejména přehlednost, transparentnost, otevřenost, vysoká informační hodnota a působivé výtvarné řešení – tedy standardně a zároveň nápaditě zpracována, aby byla dostupná všem. Výroční zpráva může mít podobu komentářů, grafů či tabulek. Je-li výroční zpráva dobře zpracována, stává se významným zdrojem informací o majetkové, finanční situaci, ale i působivým prezentačním a propagačním materiálem.*

Výroční zpráva o činnosti Státního fondu životního prostředí pro rok 2008 obsahuje:

Přehled událostí a úspěchů dosažených v kalendářním roce – Události dubna bylo vydání

1. čísla časopisu Priorita, jehož cílem je informovat starosty obcí, stání správu, podnikatele i soukromé osoby o nabídce dotací z Operačního programu životního prostředí, předat zkušenosti realizátorů programu, seznámit žadatele s legislativou, která je nezbytná pro čerpání dotací z programu. Priorita je distribuována zdarma.

Přehled činností vykonávaných v kalendářním roce – Pro žadatele zobrazil ve schématu dotační programy a zdroje, ze kterých jsou financovány. Představil a specifikoval Operační program životního prostředí, který přináší České republice prostředky, z Fondu soudržnosti

¹² Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví § 21 odst. 2

¹³ HAKALOVÁ, J. Význam a podstata výroční zprávy firmy. Příspěvek na mezinárodní konferenci „Setkání pracovníků kateder účetnictví vysokých škol, vyšších odborných škol a jejich spolupracovníků“. Ostrava: Harmony club hotel Ostrava. Repronis Ostrava, 2001. S 21-23. ISBN 80-86122-97-2.

a Evropského fondu pro regionální rozvoj, na podporu projektu v osmi oblastech. OPŽP byl schválen koncem roku 2007 a v průběhu příštího roku bylo vyhlášeno 7 výzev pro podání žádosti o poskytnutí podpory z programu. Přehled vyhlášených výzev je zobrazen v tabulce.

Výsledky hodnocení činnosti fondu v podobě finanční zprávy – Za minulé období fond zajistil plynulé poskytování finančních prostředků na akce smluvní podpory. Vše v souladu s platnými interními pravidly. Finanční zpráva podává přehled o peněžních příjmech fondu, o peněžních výdajích fondu, o vývoji a konečném stavu fondu.

Přehled o personálních údajích – Tabulkový přehled zaměstnanců členěných podle věku a pohlaví, schéma organizační struktury SFŽP ČR a fotografie členů vedení SFŽP.

Přehled činnosti o poskytování informací – Státní fond životního prostředí zveřejňuje výroční zprávu o činnosti v oblasti poskytování informací dle § 18 odst. 1 **zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím**. Dle zákona č. 106/1999 Sb., jsou požadovanými údaji např. počet podaných žádostí o informace, počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádostí, počet podaných odvolání proti rozhodnutí atd. V roce 2008 byla zřízená Zelená linka, určena žadatelům o dotace, která zajišťuje vysokou kvalitu a rychlost poskytování informací. Žádosti o informace se týkají podmínek pro poskytnutí finanční podpory, možností získání dotací, počtu podpořených projektů v rámci Národní programů a dalším podobným tématům.

Zpráva auditora – Výroční zpráva zveřejňuje zprávu auditora o ověření účetní závěrky za rok 2008 a výrok auditora byl bez výhrad.

Státní fond životního prostředí vypracovává roční zprávu o sobě a o své činnosti, kterou předkládá ministerstvu, do jehož působnosti patří, ministerstvu životního prostředí.

3. 4. 4 Audit

Účetní závěrku jsou povinny mít ověřenou auditorem účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis, tedy i státní fondy.

Předmětem ověření je roční účetní závěrka za daný rok Státního fondu životního prostředí České republiky ve smyslu ustanovení **zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech**, a v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. ¹⁴*Zákon č. 254/2000 Sb. o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb., upravuje postavení a činnost auditorů, auditorských společností, asistentů*

¹⁴ Zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1998 Sb.

auditora, podmínky, za nichž mohou být poskytovány auditorské služby, a vznik, postavení a působnost Komory auditorů České republiky.

Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2008 pro statutární orgán Státního fondu životního prostředí ČR je součástí výroční zprávy SFŽP. Nezávislý auditor vydá zprávu, ve které ověřil přiloženou účetní závěrku, tj. rozvahu, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených organizačních složek státu a státních fondů a přílohu, která je sestavena v souladu s vyhláškou č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů k 31. 12. 2008. Zpráva auditora o ověření účetní závěrky za rok 2009, která bude součástí výroční zprávy za rok 2009 a která ještě nebyla zveřejněna, se už bude vztahovat k nové vyhlášce č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Na základě provedeného auditu je povinností auditora vydat výrok k této účetní závěrce. Audit je prováděn v souladu se zákonem o auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Povinností auditora je dodržovat etické normy a plánovat a provádět audit tak, aby získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje nesprávnosti a to vše v souvislosti s právními předpisy. Cílem auditorských postupů je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech v účetní závěrce, posoudit rizika nesprávných údajů uvedených v účetní závěrce, které jsou způsobené převodem nebo chybou. Při vyhodnocení těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, jejichž cílem je navrhnout vhodné auditorské postupy. Součástí auditu je posouzení účetních metod, přiměřenost účetních odhadů provedených vedením a posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

¹⁵*S přihlédnutím, že byl ověřován nepodnikatelský subjekt, zaměřil auditor a jeho asistenti zvláštní pozornost na:*

- kontrolu plnění příjmů a výdajů,
- správu majetku,
- kontrolu finančních operací, týkající se tvorby a použití peněžních fondů,
- kontrolu vyúčtování a vypořádání vztahu ke státnímu rozpočtu,
- kontrolu vnitřního kontrolního systému organizace.

¹⁵ Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/17/5368-sfzp_vyrocní_zprava_2008.pdf

Nezávislý auditor konstatoval, že účetní závěrka ve všech významných oblastech podává věrný a poctivý obraz aktiv, závazků, vlastního kapitálu a finanční situace organizace Státního fondu životního prostředí ČR k 31. prosinci 2008 vše v souladu se zákony a účetními předpisy, platnými v České republice. Auditor vydal výrok bez výhrad.

Státní fond životního prostředí České republiky dle § 44 **zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách** zveřejňuje zadávací dokument na audit účetní závěrky. Předmětem zadávacího řízení je uzavření smlouvy s uchazečem, s auditní společností, která provede audit účetní závěrky sestavené pro daný rok. V rámci auditu bude ověřena účetní závěrka, rozvaha, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, jimi zřízených státních fondů a přílohy sestavené podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., v platném znění. Zpráva auditora o ověření účetní závěrky pro příslušný rok, ve kterém byl audit vykonán, je součástí výroční zprávy.

3. 5 Analýza financování SFŽP

3. 5. 1 Příjmy

Zdrojem financování ochrany životního prostředí jsou jednak příjmy státního rozpočtu Ministerstva životního prostředí, dále prostředky Státního fondu životního prostředí. Další finanční prostředky získává fond z Evropské unie, konkrétně z Fondu soudružnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj. Významným zdrojem jsou poplatky placené na základě speciálních zákonů, které jsou ekonomickým nástrojem motivujícím ke snížení negativních externalit. Mezi hlavní zdroje patří platby za znečištění životního prostředí, ohrožování zdraví a životů lidí, a zvířat a poškozování rostlin.

¹⁶*Konkrétně se jedná o poplatky:*

- *za vypouštění odpadních vod do vod povrchových,*
- *poplatky za vypouštění škodlivých látek do ovzduší,*
- *poplatky podle zákona o odpadech,*
- *odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu ve výši 60% jejich celkového objemu určeného orgánem ochrany zemědělského půdního fondu,*
- *poplatky za skutečný odběr podzemních vod ve výši 50% jejich celkového objemu*
- *úhrady odváděné do státního rozpočtu za vydobyté nerosty,*
- *pokuty uložené orgány správce Fondu a Českou inspekci životního prostředí za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí,*

¹⁶ Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky

- *peněžní příjmy z postihu žadatelů na neoprávněné použití nebo zadržení prostředků Fondu - dotace ze státního rozpočtu,*
- *podíly na výnosu daní,*
- *úvěry od právnických osob,*
- *příspěvky od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob,*
- *a další příjmy stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.*

Z pokut, uloženými orgány správce Fondu a Českou inspekci životního prostředí za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí, připadá 50% do rozpočtu obce, v jejímž katastru došlo k porušení předpisů. Povinnosti obce je účelově využít tyto příjmy k ochraně životního prostředí.

K 31. prosinci 2008 dosáhly příjmy fondu z poplatků za znečišťování životního prostředí částky 1 605,5 milionu korun.

Tyto příjmy tvoří součást státního rozpočtu České republiky.

3. 5. 2 Výdaje

V posledních letech je růst nákladů na ochranu životního prostředí způsoben zejména rychlým úbytkem neobnovitelných přírodních zdrojů, rozvojem průmyslové výroby a dopravy a v neposlední řadě i často protizákonnou devastací přírodního prostředí. Výdaje na ochranu životního prostředí se považují za nejpoužívanější ukazatel úrovně péče o životní prostředí. Na počátku 90. let tvořily výdaje na investice do životního prostředí pouze 1 % HDP, v roce 1997 to už bylo 2,5 % HDP. Podpora z Fondu je směřována v souladu se závazky vyplývajícími z mezinárodních úmluv a Státní politikou životního prostředí, především do oblasti ochrany vod, ovzduší, nakládání s odpady a oblasti ochrany přírody a péče o krajinu. ¹⁷*Standardním typem výdajů je vynaložení finančních prostředků:*

- *podporu investiční a neinvestiční akcí právnických a fyzických osob souvisejících s ochranou a zlepšováním životního prostředí,*
- *na podporu výzkumu, vývoje, výroby a zavádění vhodných technologií a akcí vědeckotechnického rozvoje v oblasti životního prostředí,*

¹⁷ Zákon č. 388/1991 Sb. o Státním fondu životního prostředí České republiky

- *na podporu činnosti souvisejících s ekologickými funkcemi vodních toků a vodních ploch,*
- *na podporu monitorování složek životního prostředí a ekologických procesů,*
- *na úhradu splátek a úroků za půjčky poskytnuté Fondu,*
- *na podporu výchovných akcí a rozšiřování informací o životním prostředí,*
- *na úhradu nákladů spojených s činností Fondu schválených v rámci rozpočtu Fondu.*

Fond poskytuje přímou a nepřímou finanční podporu ve smyslu § 3 a § 4 **Zákona č. 388/1991 Sb. o Státním fondu životního prostředí** a to formou dotace, subvence, půjčky, převzetí závazku a další pomoc právníkům a fyzickým osobám.

Celkové finanční výdaje dosáhly k 31. prosinci 2008 výše 2 041,9 milionů korun, z toho 500 milionu korun činí realizovaná dotace na krytí kurzových ztrát.

3. 5. 3 Analýza financování za období 2006-2007

Kancelář Fondu, na základě vydání Rozhodnutí ministra životního prostředí ČR, zajišťuje realizaci podpory ekologických opatření na smluvních akcích. Vše se odvíjí od závislosti na objemu disponibilních prostředků SFŽP. Činnost SFŽP je každoročně prověřována řadou institucí, kterými jsou MŽP ČR, MF ČR, ČNB, věcně příslušný výbor Poslanecké sněmovny parlamentu ČR, NKÚ, nezávislý audit účetnictví a finančního hospodaření. Do vlády ČR pravidelně předkládá souhrnnou zprávu o činnosti SFŽP v uplynulém roce. Zpráva o hospodaření SFŽP ČR za rok 2008 ještě nebyla zveřejněna.

Na základě programů, které jsou vyhlašovány ministerstvem životního prostředí, jsou předmětem podpory opatření v oblasti: ochrany vod; ochrany ovzduší; ochrany přírody; krajiny, půdy, využívání přírodních zdrojů; nakládání s odpady; technologií a výrobků; využití obnovitelných zdrojů energie; programů Evropské unie FS, OPI, OPŽP, a to buď z národních zdrojů, nebo ze zdrojů Evropské unie. Vše za spoluúčasti Fondu. Státní fond životního prostředí úspěšně získal v roce 2006 certifikát dle normy ISO 9001:2000; v roce 2007 certifikát dle normy ISO 14001:2004. Tímto krokem došlo k zaevidování integrovaného systému řízení jakosti a prostředí ve smyslu těchto norem.

¹⁸Tab. 3. 2 *Finanční bilance fondu srovnávající období 2006 – 2007*

Položky	Rok 2007	Rok 2006	Index 2007/2006
Počáteční stav k 1. 1., včetně půjčky MUFIS	2 734,9	2 647,7	103,3
Tvorba bilančních zdrojů	1 964,3	1 802,6	109,0
Dotace za SR	0,0	0,0	x
Odprodané, postoupené a zaplacené pohl.	0,0	0,0	x
Splátky půjček	638,1	752,9	84,8
Příjmy celkem	2 602,4	2 555,5	101,8
Zdroje celkem	5 337,3	5 203,2	102,6
Použití bilančních zdrojů – dotace	1 452,0	1 982,0	73,3
- půjčky	106,7	269,0	39,7
příspěvek na úhradu úroku z kom. úvěru	7,4	11,2	66,1
Celkem	1 566,1	2 262,2	69,2
Náklady kanceláře Fondu	231,8	206,1	112,5
- z toho úroky z úvěru MUFIS	10,0	11,2	89,3
- z toho splátka z MUFIS	50,0	50,0	100,0
Výdaje celkem	1 797,9	2 468,3	72,8
Limit výdajů dle Usnesení vlády	2 433,9	4 099,33	x
Rozdíl výdajů a limitů dle Usnesení vlády	636,0	1 631,03	x
Saldo příjmů a výdajů	804,5	87,2	x
Státní pokladniční poukázky	0,0	0,0	x
Rozdíl zdrojů a výdajů celkem	3 539,4	2 734,9	129,4
Zůstatek finančních prostředků	3 539,4	2 734,9	129,4

¹⁸ Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3033-zprava_o_hospodareni_sfzp_cr_za_rok_2007.pdf . Tabulka převzata ze Zprávy o hospodaření SFŽP ČR za rok 2007

Příjmová část rozpočtu

Schválený rozpočet příjmů pro rok 2006 činil 2 390,5 mil. Kč. Skutečné příjmy SFŽP k 31. 12. 2006 dosáhly 2 555,5 mil. Kč, tím byla příjmová část rozpočtu splněna na 106,9%. Ve srovnání s předcházejícími léty se příjmová stránka rozpočtu v roce 2007 vyvíjela příznivěji. Limit stanovený Usnesením vlády byl určen ve výši 2 308,0 mil. Kč, přičemž skutečné příjmy činily 2 602,4 mil. Kč, což je 112,76% z příjmového limitu.

¹⁹Tab. 3. 3 Struktura bilančních zdrojů v období 2006-2007 v mil. Kč

Rozpočtová položka	Příjmy k 31. 12. 2007	Příjmy k 31. 12. 2006
Příjmy z poplatků a pokut		
odpadní vody	401,0	301,7
podzemní voda	355,6	384,1
ovzduší	514,4	473,9
odpady	107,8	84,8
obaly	17,1	-4,7
příroda	327,6	355,7
pokuty a finanční postihy	66,0	51,6
Celkem	1 789,5	1 647,1
Úroky z vkladů	64,3	47,0
Úroky z půjček	38,4	50,7
Příjmy z finančního vypořádání	63,0	56,3
Vratky půjček za roky předchozí	1,2	0,1
Ostatní příjmy	7,9	1,4
Prodané a zaplacené pohledávky	0,0	0,0
Celkem SFŽP	1 964,3	1 802,6

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových a poplatky za znečištění ovzduší významně překročily hodnotu roku 2006 ve srovnání s rokem 2007. Výběr poplatků ve složce odpady se projevil v roce 2006 nepříznivě i v následujícím roce. K 31. 12. 2007 dosáhly příjmy v této oblasti 107,8 mil. korun oproti 84,8 mil. Kč v roce 2006. Tento nárůst příjmů

¹⁹ Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/6/1812-vyrocní_zpráva_2006_o_hospodareni.pdf,
http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3033-zpráva_o_hospodareni_sfzp_cr_za_rok_2007.pdf.

Údaje převzaty ze Zprávy o hospodaření SFŽP ČR za rok 2006 a Zprávy o hospodaření SFŽP ČR za rok 2007

je způsoben navýšením sazby rizikové složky na tunu nebezpečného odpadu. Bilanční zdroje v roce 2007 činily v celkovém součtu 1 964,3 mil. Kč a v roce 2006 ve výši 1 802,6 mil. Kč. Objem splátek z již poskytnutých půjček k 31. 12. 2007 činil 638,1 mil. Kč, tj. 24,5 % z celkových příjmů. V roce 2006 suma splátek půjček dosáhla 752,9 mil. Kč. Zaměření Fondu na přednostní poskytování dotací způsobil meziroční pokles z tohoto příjmu, který představuje více než 100 mil. Kč.

Výdajová část rozpočtu

Vládou schválený závazný objem výdajů pro rok 2006 činil 4 099,3 mil. Kč. Celkové finanční výdaje dosáhly k datu 31. 12. 2006 však jen výše 2 468,3 mil. Kč, tj. čerpáno pouze 60,21% z rozpočtových výdajů. Výdaje byly pro rok 2007 určeny výdajovým limitem ve výši 2 433,9 mil. korun na základě ustanoveným Usnesením vlády. Skutečné výdaje v členění běžné, kapitálové a ostatní činily 1 797,9 mil. Kč, což je 73,3 % z výdajového limitu.

Dle zákona č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí poskytuje Fond přímou a nepřímou finanční podporu ve formě

- dotací,
- půjček,
- příspěvku na částečnou úhradu úroků.

²⁰Tab. 3.4 Skladba výdajů k 31. 12. 2007

Složka životního prostředí	Transfery	Půjčka	Celkem výdaje
voda	902,7	93,1	995,8
příroda	270,3	0,1	270,4
ovzduší	150,9	6,7	157,6
freony	10,8	0,0	10,8
odpady	124,7	6,8	131,5
Celkem	1 459,4	106,7	1 566,1

Složka dotace zahrnuje i příspěvky na úhradu úroků z komerčního úvěru v celkové částce 7,4 mil. Kč. Náklady vznikající s činností Kanceláře Fondu činí k 31. 12. 2007 171,8 mil. Kč.

²⁰ Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3033-zprava_o_hospodareni_sfzp_cr_za_rok_2007.pdf. Údaje převzaty ze Zprávy o hospodaření SFŽP ČR za rok 2007

²¹Tab. 3. 5 Skladba výdajů k 31. 12. 2006

Složka životního prostředí	Transfery	Půjčka	Celkem výdaje
voda	1 233,8	215,5	1 449,3
příroda	274,9	1,1	276,0
ovzduší	331,5	45,7	377,2
freony	25,5	0,0	25,5
odpady	127,5	6,7	134,2
Celkem	1 993,2	269,0	2 262,2

V části dotace jsou zahrnuty i příspěvky na úhradu úroků z komerčního úvěru ve výši 11,2 mil. Kč. Výdaje Kanceláře Fondu činily k 31. 12. 2006 144,9 mil. Kč.

Dne 23. června 2003 se vláda České republiky usnesla na schválení využití finančních prostředků ze zdrojů Housing Guaranty Programu (spravovaných Municipální finanční společností a. s.) až do výše 500 mil. Kč za úrokovou sazbu 2,5% p. a. na finanční podporu projektů, které významnou měrou přispívají k ochraně a zlepšování životního prostředí v České republice. Tyto prostředky byly poskytnuty výhradně na financování půjček žadatelům. Smluvní výše úvěru byla čerpána k datu 19. 5. 2004. Jistina půjčky je splácená čtvrtletně ve výši 12,5 mil. Kč. Poslední splátka jistiny bude uhrazena 31. 12. 2014.

Přehled ukazatelů finančního hospodaření SFŽP představuje třídění celkových příjmů a celkových výdajů podle platné rozpočtové skladby, podle které má SFŽP povinnost postupovat. Berou v úvahu fakt, že je ze zákona „jinou“, státní organizací s odlišným financováním oproti rozpočtové organizaci.

Kromě takto vykázaných údajů sestavuje SFŽP i výkaz o tvorbě a použití SFŽP ČR dle platné metodiky Ministerstva financí ČR.

Před vstupem České republiky do Evropské unie byl SFŽP implementační agenturou pro realizaci projektů ISPA, čímž administrativně zastřešoval veškeré projekty ISPA. Vstupem České republiky 1. května 2004 do Evropské unie, vznikl České republice nárok na čerpání dotací z Fondu soudružnosti. SFŽP byl ustanoven Realizačním programem pro sektor životního prostředí. Celkem bylo zaregistrováno na SFŽP 106 projektů žadající

²¹Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/6/1812-vyrocní_zpráva_2006_o_hospodareni.pdf
Údaje převzaty ze Zprávy o hospodaření SFŽP ČR za rok 2006

o podporu z Fondu soudržnosti a z uvedených žádostí Evropská komise chválila 40 projektů, z čehož je jeden projekt technické asistence a jeden projekt byl schváleny v nestandardním režimu a to projekt na nápravu povodňových škod. Celkové náklady 39 projektů, které byly schváleny v standardním režimu, činí 959,7 mil. Eur (26 871 mil. Kč). Uznatelné náklady představují výši 867,4 mil. Eur (tj. 24 287 mil. Kč).

4. Program „Zelená úsporám“

4. 1 Rámec mezinárodních dohod a české legislativy

4. 1. 1 Kjótský protokol

Dotační program Státního fondu životního prostředí České republiky spustil program **Zelená úsporám**, který je zaměřen na realizaci opatření vedoucích k úsporám energie a využití obnovitelných zdrojů energie. Peníze na tento projekt pocházejí z Japonska. Česká republika získala prostředky na tento program prodejem takzvaných emisních kreditů vycházejících z Kjótského protokolu, který se snaží o snížení skleníkových plynů v atmosféře. Kjótský protokol umožňuje zemím, které dosáhly svého závazku, prodat přebytky. Česká republika prodává 100 mil. emisních kreditů (tzv. AAU), přičemž tato rovnice odpovídá 100 mil. tun emisí CO₂. Kjótský protokol Českou republiku zavázal snížit v ročním průměru za období 2008-2012 naše celkové skleníkové emise o 8 % oproti úrovni roku 1990. V 90. letech minulého století i přes mnohaletý hospodářský růst emise skleníkových plynů u nás nerostly spolu s ekonomikou a emise v roce 2008 tak byly reálně nižší o 24 %. Právě rozdíl mezi 8 % závazkem a 24 % skutečností tvoří zhruba 100 milionu emisních kreditů, které může nyní ČR prodat. Ukazuje to efektivitu ekonomických nástrojů ochrany klimatu. Japonsko, které bylo v roce 1990 technologicky na vyšší úrovni než tehdejší Československo, mělo ke snižování emisí horší výchozí pozici. My jsme díky rozpadu socialistického hospodářství a jeho zásadní změně ušetřili mnohem více. Dnes tedy Japonsko přispívá k tomu, abychom mohli emise nadále snižovat. V přepočtu na obyvatele stále totiž patříme k nadprůměrným producentům skleníkových plynů.

Na konci března minulého roku uzavřel bývalý ministr životního prostředí Martin Bursík první velký obchod ve výši 40 milionů kreditů s Japonskem. V letošním roce se předpokládá výnos ve výši deset miliard korun, které budou všechny směřovat do programu Zelená úsporám.

4. 1. 2 Česká legislativa

Prodej emisních kreditů má svá přísná pravidla. Výnosy z prodeje kreditů, které země získají od států, kterým se právě nedaří Kjótský protokol plnit, musí prodávající země využít výhradně na speciální programy, které snižují emise skleníkových plynů. Za znečištěné emise v jedné zemi se tedy snižují emise skleníkových plynů v jiné zemi.

Podle zákona č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a souvisejících předpisů jsou výnosy z prodeje AAU příjmem SFŽP, který je investuje do programu Zelená úsporám. Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a souvisejících předpisů stanovuje práva a povinnosti provozovatelů zařízení a dalších osob, které obchodují s povolenkami na emise skleníkových plynů. Přesně vymezuje postup při vydávání povolení k vypouštění emisí skleníkových plynů a rozhodování o jeho změnách a dále postup přidělování povolenek na emise skleníkových plynů a podmínky obchodování s nimi.

4. 2 Dotační program

4. 2. 1 Základní principy

Program Zelená úsporám je zaměřen na podporu instalací pro vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. V rámci nového a podstatně rozšířeného programu dotací bude podporováno kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů nepanelové technologie, náhrada neekologického vytápění za nízkoemisní kotle na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také nová výstavba v pasivním energetickém standardu. Dotace půjdou i do oblasti využití obnovitelných zdrojů pro vytápění a ohřev teplé vody, na výměnu neekologického vytápění v rodinných a bytových domech a na instalace solárně-termických kolektorů na obytné budovy.

Původně bylo plánováno programové období od 1. dubna 2009 do 31. prosince 2012. S týdenním zpožděním oproti ohlášenému termínu, ale o to zajímavější podmínky dotačního programu energetických úspor při výstavbě a rekonstrukcích domů zveřejnilo Ministerstvo životního prostředí České republiky. Příjem žádostí o dotace byl tedy zahájen na Den Země – 22. dubna 2009. Podpora je připravena tak, aby prostředky programu mohly být čerpány v průběhu celého programového období bez razantní změny podmínek a aby dotace byla poskytnuta každému, kdo o podporu požádá a splní stanovené podmínky. Program bude průběžně monitorován, nezásadní změny podmínek mohou nastat na základě pravidelného vyhodnocování úspěšnosti programu.

Základní postupy poskytování finančních prostředků z Fondu v rámci programu Zelená úsporám na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie upravuje **Směrnice Ministerstva životního prostředí č. 9/2009 o poskytování finančních**

prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci programu Zelená úsporám. Předmět podpory a konkrétní podmínky Programu stanoví Přílohy Směrnice Ministerstva životního prostředí o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci programu Zelená úsporám, které jsou nedílnou součástí této směrnice po dobu trvání Programu.

4. 2. 2 Kritéria pro výběr podporovaných opatření

²²*V souladu s cíli programu byla jednotlivá opatření z programu vybrána na základě následujících kritérií:*

- efektivnost vynaložení prostředků na snížení emisí CO₂,
- snížení spotřeby primárních zdrojů energie a konečné spotřeby tepla na vytápění,
- zvýšení výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie,
- snížení znečištění ovzduší lokálními polutanty,
- nastartování dlouhodobých progresivních trendů trvale udržitelného stavění,
- multiplikační efekt podpory,
- politické priority ministerstva životního prostředí a vlády,
- soulad s podmínkami stran kupujících tzv. jednotky přiděleného množství (čili emisní kredity podle pravidel Kjótského protokolu).

4. 2. 3 Oprávnění žadatele o dotaci

Oprávněnými žadateli o podporu jsou vlastníci a stavebníci rodinných a bytových domů, kteří dům využívají k bydlení nebo k poskytování bydlení třetím osobám, tedy:

- fyzické osoby podnikající i nepodnikající,
- společenství vlastníků bytových jednotek,
- bytová družstva,
- města a obce (včetně městských částí),
- podnikatelské subjekty,
- případně další právnické osoby.

Žadatelem o podporu může být osoba, která je majitelem nebo spolumajitelem obytné budovy a podléhá daňové povinnosti podle **zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti**. Osoba,

²² Dostupný z WWW: <http://www.zelena-usporam.cz/o-programu.html>

Údaje převzaty z Příručky pro žadatele o podporu

kteřá bude rodinný dům nebo byt po dobu 15 let využívat k bydlení nebo poskytování bydlení.

Na dotaci mají nárok i vlastníci budov, které jsou prohlášeny za kulturní památku nebo se nacházejí na území památkových rezervací či zón. Možnost provádět úpravy na těchto stavbách je výrazně omezena. Všechny zamýšlené úpravy u nich podléhají předchozímu projednání ve smyslu ustanovení **zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči**. Na doporučení Státního fondu životního prostředí, by vlastníci takových staveb měli zvažované úpravy projednávat se specialisty příslušného územního pracoviště Národního památkového ústavu nebo odboru státní památkové péče. Dotace není skutečně určena na bezhlavé zateplování památkově chráněných objektů. U těchto a obdobných staveb je nutné citlivé posouzení možností. Ochránci památek by ale měli vzít na vědomí změnu životního stylu a požadavků moderního člověka.

4. 2. 4 Oblasti podpory z programu

Podporovaná opatření v rámci programu Zelená úsporám jsou zjednodušeně zobrazena v ²³Tab. 4. 6 *Dílčí oblasti podpory z programu*

Kritérium	Název	Popis
A	Úspory energie na vytápění	
A.1	Celkové zateplení	Komplexní zateplení obálky budovy vedoucí k dosažení nízkoenergetického standardu
A.2	Dílčí zateplení	Kvalitní zateplení vybraných částí obálky budovy
B	Nová výstavba v pasivním energetickém standardu	
B.1		Podpora novostaveb v pasivním energetickém standardu
C	Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a ohřev teplé vody	
C.1		Výměna neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla
C.2		Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb
C.3		Instalace solárně-termických kolektorů
D	Dotační bonus za vybrané kombinace opatření	

²³ Dostupný z WWW: <http://www.zelenausporam.cz/sekce/501/na-co-je-mozne-zadat/>

A Úspory energie na vytápění

Peníze z programu Zelená úsporám dostanete v případě, že se rozhodnete podstatnou měrou svůj dům zateplit, aby se snížily energetické ztráty při vytápění. Půjde jednak o komplexní zateplení celého domu (**A1**) nebo o dílčí opatření (**A2**). V případě celkového zateplení budovy musí stavba dosáhnout dotovaným opatřením nízkoenergetického standardu. Parametrem, který bude pro udělení dotace na celkové zateplení domu, bude měrná roční spotřeba tepla na vytápění, která se uvádí např. v průkazu energetické náročnosti budov a která se měří v kilowatthodinách na metr obytné plochy a rok. Závaznou podmínkou podpory je dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění u rodinných domů nejvýše 70 kWh/m² a u bytových domů nejvýše 55 kWh/m² podlahové plochy. Investor musí tedy snížit měrnou roční potřebu tepla po realizaci komplexního zateplení nejméně o 40 % oproti stavu před jeho realizací. Pokud se podaří dosáhnout měrné roční potřeby tepla na vytápění nejvýše 40 kWh/m² u rodinných domů a u bytových domů nejvýše 30 kWh/m² podlahové plochy je poskytována vyšší dotace. V případě dílčího zateplení budovy (**A2**) je nutné, aby žadatel dosáhl 20 % úspory energie na vytápění, což je základní požadavek pro poskytnutí podpory. Pak realizuje alespoň jedno z předepsaných opatření: zateplení vnějších stěn; zateplení střechy nebo nejvyššího stropu; zateplení podlahy nad zeminou, stropu nevytápěného sklepa, podlahy nad nevytápěným prostorem nebo stěn mezi vytápěným a nevytápěným prostorem s dosažením; výměna oken a zároveň vnějších dveří; instalace systému nuceného větrání s rekuperací odpadního tepla s účinností alespoň 75 %.

B Nová výstavba v pasivním energetickém standardu

Další oblastí, v níž můžete získat dotace, je výstavba nových rodinných a bytových domů nepanelové technologie v pasivním energetickém standardu (**B**). Základním kritériem pro tento standard je opět údaj o měrné roční potřebě tepla na vytápění, která nesmí překročit:

- u rodinných domů 20 kWh/m² podlahové plochy za rok,
- u bytových domů 15 kWh/m² podlahové plochy za rok.

Tyto a další technologické požadavky se budou prokazovat na základě předepsaných norem a pod dohledem pověřených odborníků. V tomto případě má stavitel pasivního domu nárok na podporu jako fixní částku na jeden rodinný dům, nebo na jednu bytovou jednotku v bytovém domě. Její výše je u novostavby rodinného domu 250 000Kč a u jedné jednotky v bytovém domě 150 000Kč.

C Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a ohřev teplé vody

Poslední oblast zahrnuje opatření využívající obnovitelné zdroje energie pro vytápění a přípravu teplé vody. Podmínkou je, že půjde o výměnu stávajících neekologických zdrojů vytápění (uhlí, kapalná fosilní paliva, elektřina) za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla v rodinných a bytových domech (**C1**). Kromě toho bude dotována instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb (**C2**) a instalace solárně termických kolektorů (**C3**). Podmínkou pro získání dotace na výměnu neekologického zdroje vytápění za zdroj na biomasu je dosažení předepsané účinnosti zdroje a emisních parametrů. Budou podporovány kotle spalující biomasu a některé druhy tepelných čerpadel technologie země-voda (odebírající tepelnou energii ze země, předávají ji vodě v topném systému), vzduch-voda (teplo bere ze vzduchu, předává je vodě v top. systému) a voda-voda (energie získaná z podzemní vody, předává se top. systému). Dalším podporovaným zdrojem jsou solárně termické články. Jedná se o články, které pracují s přímým předáváním slunečního tepla, které lze použít k ohřevu teplé vody nebo k přitápění. Podpora je stanovena jako procentní částka z uзнatelných investičních nákladů, na tepelné čerpadlo 50 až 75 tisíc Kč, na solárně technické kolektory 55 až 80 tisíc Kč. Pro vyšší podpory na jeden projekt je stanoven absolutní strop.

C. 1 Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva nebo elektrického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla

C. 1. 1 Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva a elektrického vytápění za účinné nízkoemisní zdroje na biomasu

C. 1. 2 Výměna zdrojů na tuhá a kapalná fosilní paliva a elektrického vytápění za účinná tepelná čerpadla

C. 2 Instalace nízkoemisních zdrojů na biomasu a účinných tepelných čerpadel do novostaveb

C. 2. 1 Zdroje na biomasu v novostavbách

C. 2. 2 Tepelná čerpadla v novostavbách

C. 3 Instalace solárně-termických kolektorů

V případě, že uskuteční žadatel vybranou kombinaci opatření, má nárok na tzv. dotační bonus. Dotační bonus činí u rodinného domu 20 000 Kč a u bytového domu 50 000 Kč. Následují kombinace opatření je zvýhodněná dotačním bonusem:

A. 1 (komplexní zateplení) + C. 1 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo)

- A. 1 (komplexní zateplení) + C. 3 (solárně-termické kolektory)
- B. 1 (pasivní novostavba) + C. 3 (solárně-termické kolektory)
- C. 2 (zdroj na biomasu nebo tepelné čerpadlo do novostavby) + C. 3 (solárně-termické kolektory, pouze systém na přitápění)

4. 3 Realizace projektu

4. 3. 1 Jak žádat o podporu z programu Zelená úsporám

Jedná se o kompletní návod, jak žádat o podporu z programu Zelená úsporám před realizací opatření, které má být podpořeno. Týká se především žadatelů, kteří opatření ještě nedokončili. O podporu je také možno žádat až po realizaci opatření, a to na investice, která splňuje podmínky programu a byly dokončeny po 1. dubnu 2009. V tomto případě však musí být doloženy všechny požadované dokumenty najednou při podání žádosti.

1. Odborník na zpracování projektu

Jednou ze základních podmínek pro udělení dotace je účast příslušného odborníka, který bude ručit za zpracování projektu nebo za parametry a další souvislosti s dotačním titulem. Odborník vám poradí, zda plánové opatření je schopno splnit podmínky programu, zpracuje projekt a takzvané energetické hodnocení a pomůže s vyplněním krycího listu technických parametrů k žádosti. Podklady potřebné pro žádost o dotaci, včetně cen jsou uvedené v Příloze č. 3. Půjde například o autorizované inženýry v oborech pozemní stavba, technika prostředí a technologická zařízení budov, autorizované architekty, energetické auditory. Tohoto odborníka najdete v seznamu České komory autorizovaných inženýrů a techniků, který je uveden na www.ckait.cz.

2. Dodavatele a výrobek

Pro realizaci dotovaného záměru je nutné vybrat firmu, která je zařazena v Seznamu odborných dodavatelů. Výrobky a technologie, které chcete použít, musejí být také zaregistrovány v Seznamu výrobků a technologií. Na webových stránkách Zelená úsporám jsou zveřejněny oba seznamy, které byly vytvořeny pro tyto účely. V případě, že si vyberete firmu, z jakéhokoliv důvodu, která není zapsána v seznamu, požádejte i o zapsání do seznamu firem. Totéž platí pro výrobky i technologie, které může do seznamu nechat zaregistrovat výrobce či dovozce.

Tyto požadavky na výrobky, technologie a dodavatele neplatí však pro výstavbu pasivních domů, tedy žádosti v oblasti výstavby B. Zde je rozhodující, aby dům splňoval požadované technické parametry, které jsou specifikovány v **příloze č. 1/12 směrnice MŽP č. 9/2009**.

3. Vyplnit žádost o podporu

Dalším krokem je vyplnění formuláře žádosti, každý z dotovaných titulů má svůj vlastní typ žádosti, jsou dostupné na krajských pracovištích Státního fondu životního prostředí nebo je lze stáhnout z webových stránek programu www.zelenausporam.cz. Nepodnikající fyzické osoby mohou formulář získat také na pobočkách bank, které jsou do programu zapojeny. Žádost vyplníte sami nebo Vám s vyplněním poradí buď pracovníci SFŽP, nebo příslušný odborník, který se bude na realizaci akce podílet. Spolu se žádostí je třeba přiložit vyplněný formulář krycího listu, ve kterém se vypisují technické parametry. S jeho vyplněním Vám pomůže odborník s autorizací, protože jeho zpracování je o něco složitější.

4. Krajská pracoviště

Fyzické osoby, nepodnikající nejdříve navštíví s krycím listem a projektem včetně energetického posudku v oblastech A a B krajská pracoviště SFŽP. Tam předložené dokumenty posoudí a potvrdí v nejdéle časovém rozpětí 30 dní. Na vyzvání krajského pracoviště si posouzené dokumenty vyzvednete, pokud v nich budou chyby, pracovníci Vás na ně upozorní, popřípadě Vám poradí, jak chyby odstranit. K posouzeným dokumentům přiložíte vyplněnou žádost včetně ostatních požadovaných příloh a předáte je pracovníkovi vybrané banky, čímž je podání žádosti završeno. Při podání žádosti o podporu v oblasti C je zpracování dokumentu jednodušší, protože všechny dokumenty předložíte pouze bance. Fyzické osoby podnikající a právnické osoby musejí žádosti o podporu včetně projektu a všech potřebných příloh odevzdat výhradně na místě krajského pracoviště SFŽP.

5. Vyrozumění o poskytnutí podpory

Vyrozumění bude kromě jiného obsahovat číslo žádosti a maximální částku, kterou může žadatel získat. Pokud se při samotné realizaci opatření postupujeme podle vymezených pravidel a neodchýlíme se od původního záměru, není důvod, aby dotace nebyla poskytnutá v plné výši. Avšak poskytnutá částka podpory nepřekročí výši investičních nákladů. Hned po podání žádosti můžeme začít s realizací investice, neboť na provedení plánovaného opatření od data vydání rozhodnutí o provedení máme tyto stanovené lhůty: 9 měsíců v oblasti opatření C, 18 měsíců v oblasti A, 24 měsíců v oblasti B. V případě kombinované dotace se řídíme tou delší lhůtou.

6. Prokázání ukončení realizace

Následuje realizace investice, formality stavby, použité materiály a zařízení ze Seznamu výrobků a technologií, proces uzavírá kolaudace nebo vydání souhlasu s užíváním nebo uvedením zařízení do provozu. Po ukončení realizace akce zajdeme do banky, kde prokážeme vyrozumění o poskytnutí podpory, předložíme shromážděné doklady, faktury, písemné potvrzení dodavatelů o přijetí plateb, oznámení o užívání stavby, kolaudační souhlas nebo protokol o uvedení zařízení do provozu.

Fyzické osoby podnikající a právnické osoby předkládají všechny potřebné faktury a dokumenty přímo na krajském pracovišti SFŽP.

7. Doručení smlouvy

Zhruba do čtyř týdnů by měl žadatel dostat Příslib – doporučený dopis se třemi výtisky smlouvy o dotaci. Všechny tři kopie podepíše, z nichž jednu nechá úředně ověřit notářem. Jeden výtisk smlouvy o dotaci zasílá zpět Státnímu fondu životního prostředí ČR, jeden dostává banka a jeden si ponechá žadatel. Podpora pak bude přibližně do 30 dnů převedena na účet majitele, jehož číslo je uvedeno v žádosti.

4. 3. 2 Místa podání žádostí

Administrací žádostí v programu Zelená úsporám je pověřen Státní fond životního prostředí a lze je podávat osobně na všech jeho krajských pracovištích od 22. dubna 2009 do 30. června 2012. Přehled krajských pracovišť je součástí Přílohy č. 1. Na krajských pracovištích SFŽP podávají žádosti o podporu právnické osoby a fyzické osoby podnikající, to jsou podnikatelé, bytová družstva apod. Fyzické osoby nepodnikající jakož to majitelé rodinných domů si na krajských pracovištích pouze nechávají prověřit projekt, odborný posudek a krycí list v oblasti A a B. Kromě přijímání žádostí pracoviště SFŽP zajišťují distribuci informací a informačních materiálů, a jsou pověřeny informováním potenciálních žadatelů, lze je tedy využít i jako poradenská místa.

Program Zelená úsporám počítá při administraci dotací i se spoluprací bank. Ministerstvo životního prostředí uskutečnilo výběrové řízení na tyto banky a poboček pro přijímání žádostí by po zapojení finančních institucí mělo být v republice k dispozici několik tisíc. Od května 2009 můžeme využít vybrané banky, které se do programu zapojily: UniCredit Bank ČR a. s.; Česká spořitelna; Českomoravská stavební spořitelna; ČSOB; Hypoteční banka; Komerční banka; LBBW Bank CZ a. s.; Poštovní spořitelna; Modrá pyramida stavební spořitelna.

4. 3. 3 Zapojení bank

Banky by vedle technické přípravy přijímání žádostí a komunikace se Státním fondem životního prostředí měly žadatelům nabízet speciální produkty navázané na dotační program. Klienti, jejichž žádosti budou uznány a dostanou z programu finance, by totiž pro banky měli být méně rizikováni. Banky se jim chystají poskytnout úvěry za zvýhodněných podmínek a další finanční produkty. Například hodlají klientům vyjít vstříc příznivějším nastavením parametrů pro posouzení bonity, vyřízením úvěru zdarma, zvýhodněnou úrokovou sazbou na úrovni kampaňových slev nebo pojištěním úvěru proti neschopnosti splácet. Dotace jsou vypláceny zpětně – po realizaci projektu.

Rozdíly v nabídce financování mezi jednotlivými bankovními institucemi:

Česká spořitelna zajistila dostupnost programu v nejkratším možném termínu a je první bankou, která začala žádosti o dotace z programu Zelená úsporám přijímat. Rolí České spořitelny je přijímat a zpracovávat žádosti a následně proplácet prostředky z dotace Státního fondu životního prostředí, na účty žadatelů. Klient si může vybrat z některých nabízených produktů České spořitelny pro financování stavební úpravy:

- **Ideální hypotéka české spořitelny** je určena fyzickým osobám pro financování nemovitostí určených k bydlení. Klient získává hypotéku bez poplatku za vyřízení a až do výše 100 % hodnoty zastavené nemovitosti stanovené bankou na základě znalecké ocenění dle účelu úvěru. Sami si hypotéku sestavíte (výše hypotéky, doba splatnosti, délka úrokové fixace) a vyberete služby podle svých potřeb. Úrokovou sazbu si můžete zafixovat minimálně na jeden rok, ale klienti zpravidla volí tři nebo pětiletou fixaci. Hypoteční úvěr dává šanci zvolit si třeba delší dobu splácení, a tím snížit celkovou splátku na přijatelnou úroveň pro váš rozpočet. V průběhu splácení si hypotéku kdykoliv upravíte, jedná se o změnu výši splátek, případně jejich odklad. České spořitelny nabízí splacení části nebo celého úvěru bez jakékoliv sankce k datu změny úrokové sazby.
- **Překlenovací úvěr HYPO TREND** souvisí s možností poskytnutí úvěru ze stavebního spoření. Stavební spoření funguje na principu, kdy stavební spořitelna poskytne klientovi úvěr, na nějž má nárok po splnění třech podmínek: naplní minimální dobu spoření; naplní výši úspor vůči cílové částce; dosáhne hodnotícího čísla. Pokud žádáte o takový úvěr, i když nesplňujete podmínky, banka vám nabídne takzvaný meziúvěr neboli překlenovací. Česká spořitelna nabízí překlenovací úvěr HYPO TREND. Klient ho může využít, bude-li chtít financovat své bytové potřeby, než mu vznikne možnost poskytnutí úvěru

ze stavebního spoření a může úvěr zajistit nemovitostí. Výhodou může být i to, že spořitelna nabízí fixní sazbu z úvěru, jež se nemění po celou dobu trvání úvěrového vztahu. Nabídka úvěru HYPO TREND nabízí ještě variantu úročení úvěru a to sazbu pevnou na první 3 roky. Výše překlenovacího úvěru může dosahovat až 100 % cílové částky. Využití úvěru ze stavebního spoření limituje nutnost jeho účelovosti, tzn. že, úvěr musí být použit pro účely stavění, rekonstruování, prostě pro účely bydlení.

Další zapojenou institucí do programu je **Českomoravská stavební spořitelna** s nabídkou:

- **Hypotéka od Lišky**, která je výsledkem spolupráce dvou vedoucích společností na trhu, Českomoravské stavební spořitelny a Hypoteční banky. Je určena pro všechny kdo nemají dostatek finančních prostředků a potřebují financovat bydlení a další potřeby s ním související. Umožňuje čerpat pro své záměry úvěr, jehož výše přesahuje 80 % z hodnoty zastavené nemovitosti. Současně máte možnost rozložit své plátky až do 40 let. A co je také významné, úvěr lze čerpat i bez dokládání příjmů až do 50 % hodnoty zastavené nemovitosti. Hypotéka od Lišky se standardně zajišťuje zástavním právem k nemovitosti. Ta se v souladu s platnými podmínkami musí nacházet na území České republiky. Minimální výše hypotéky je 300 000 Kč. Úrokové sazby jsou fixovány od jednoho roku s ohledem na zvolenou službu.
- **Spotřebitelské úvěry** slouží pro realizaci dalších plánů a je možno je využít jako účelový úvěr na bydlení. Vyřízení půjčky je jednoduché. Stačí se obrátit na finančního poradce ČMSS, který okamžitě připraví nabídku na spotřebitelský úvěr. Hlavní výhoda úvěru spočívá v možnostech úhrady investičních záměrů. Peníze získané ze spotřebitelského úvěru na bydlení jsou připsány na váš účet, ze kterého se průběžně financuje zvolený účel – rekonstrukce, pořízení vybavení, investování. Doklady k účelovosti se přitom dokládají zpětně, nejpozději do data uvedeného ve smlouvě. Je tedy zcela na vás, jaký účel si k financování vyberete.

Jako fiktivní klient s žádostí o úvěr na profinancování bydlení v rámci dotace z programu zelená úsporám jsem navštívila Českou spořitelnu, ČSOB, Komerční banku. Nabídek, spotřebitelských úvěrů, financování ze stavebního spoření, hypotečních úvěrů, byl nespočet. Informovanost bank o dotačním programu byla velmi malá a odkazovali mě na státní fond životního prostředí.

4.4 Změny podmínek

Dotační program Zelená úsporám vyvolal po svém zahájení na jaře 2009 hlavně kvůli složitosti podmínek pro přiznávání dotací spíše nedůvěru. Přestože v první vlně byl zájem veřejnosti obrovský a administrační místa zaplavily tisíce zájemců, reálný počet podaných žádostí se v prvních měsících počítal v desítkách. Státní fond životního prostředí, který má na starosti administraci dotací, a Ministerstvo životního prostředí ČR proto podmínky pro žádost a získání podpory výrazně zjednodušily. V září loňského roku byly podmínky zmírněny a ledy se pohnuly. Oficiálně byly změny programu Zelená úsporám vyhlášeny směrnicí Ministerstva životního prostředí, která nabyla platnosti 13. srpna 2009 a účinnosti 17. srpna 2009.

Důvodem malého počtu žadatelů v první fázi po spuštění programu byl komplikovaný výpočet výsledného příspěvku, který stavebník mohl nárokovat. Systém byl totiž nastaven tak, že každé z uznaných úsporných opatření podpoří procentuální částkou z konečných nákladů. Změna spočívá v tom, že se nyní dotace bude vyplácet jako pevná částka na danou úpravu nebo na metr čtvereční obytné plochy, čímž bude zpřístupněna většímu počtu žadatelů. Výhodou pro investora je, že přiznaná dotace může být oproti předchozím pravidlům i výrazně vyšší.

²⁴*Konkrétní změny programu Zelená úsporám:*

- jednou z podmínek programu Zelená úsporám je požadavek na kvalitní zpracování projektu a posouzení účinnosti úsporných opatření. Velká část dotací přitom souvisí s posouzením toho, jakou měla stavba energetickou náročnost před realizací opatření a po ní. V případě, že se majitel rozhodnul o dotaci zažádat, musel zajistit vypracování projektové dokumentace a energetické hodnocení budovy. *Aby se proces zjednodušil a neodrazoval žadatele ani zvyšování finančních nároků, byla do programu zařazena změna, podle níž Státní fond životního prostředí přispěje na projekt a energetické hodnocení, které je nutnou přílohou k žádosti. Pokud zateplujete rodinný dům, máte nárok na 10 000 Kč na každou ze dvou uvedených položek. V případě výstavby domu v pasivním standardu získáte na vypracování projektu 40 000Kč.*

²⁴ Dostupný z WWW: <http://www.FinExpert.cz>; DAVID, Daniel. Změny přilákaly spořivce. Osobní finance časopis. 2010, č. 2, s. 30-33.

- Stropem pro dotaci na zateplení budovy bylo 50 % z nákladů a k podmínkám patřilo, že při částečném zateplení domu musela být uplatněna minimálně tři z následných úsporných opatření: zateplení vnějších stěn; zateplení střechy nebo nejvyššího stropu; zateplení podlahy; výměna oken; zavedení nuceného větrání s rekuperací tepla. *Současná úprava nevyžaduje kombinaci opatření a pro získání státní podpory stačí udělat kterékoli z nich.* Podmínkou, ale zůstává, aby provedené opatření přineslo dostatečný energetický efekt. Nárok na pevný příspěvek odvozený z velikosti podlahové plochy vznikne, pokud se po úpravách v objektu ušetří 20 % energie.

- Vlastník domu může požádat o dotaci na částečné zateplení nejvýše jednou pro každý objekt, podruhé může žádat až na celkové zateplení. I nadále musí splňovat poměrně přísný standard a to, že dům po úpravách má vyhovět standardu nízkoenergetické stavby se spotřebou energie menší než 70 kWh/m² obytné plochy. *Změnou oproti původním podmínkám je navýšení příspěvku o 250 korun na metr čtvereční u rodinných domů, o 150 korun u bytových domů.*

- Další dotace jsou zaměřeny na ekologické zdroje topení a ohřev vody – kotle na biomasu, tepelné čerpadla a solární termické panely. I v tomto případě byla usnadněna cesta většímu počtu žadatelů. *U zdrojů vytápění je novinkou to, že do konce roku 2010 můžeme získat příspěvek na tepelné čerpadlo nebo kotel na biomasu u jakékoliv novostavby.* V původních pravidlech se dotace vztahovala pouze na nízkoenergetické domy. Dotace je vyplácena jako pevná částka, která byla zvýšena o 15 000 Kč. *V případě solárních kolektorů používaných na vytápění a ohřev vody lze rovněž získat dotaci jako pevnou částku a pro získání podpory stačí instalovat výkon 1 500 kWh.* V oblasti výstavby domů v pasivním standardu stát zjednodušil situaci v tom, že zrušil povinnost vybírat realizační firmu ze seznamu SFŽP a dotaci zvýšil o 30 000 Kč u rodinných domů a o 10 000 Kč na byt v bytových domech.

- K rozšíření počtu žadatelů o dotace přispívá i aktivizace stavebních firem, které ve snaze o získání zakázek nabízejí zpracování, a dokonce i vyřízení formalit spojených s žádostí o podporu. Nabízejí např. poradenská centra, která nabízejí vypracování studie návratnosti energeticky úsporných opatření, odhad možné výše dotace s odborným stanoviskem celkových investičních nákladů a celkové návratnosti projektu, včetně

energetického auditu. Spolupráce s firmou umožňuje dosáhnout na definitivní vyplácení dotace.

- Původně byly z projektu vyloučeny panelové domy. *Program Zelená úsporám se v části A. 1 Úspora energie na vytápění – celkové zateplení a C Využití obnovitelných zdrojů energie pro vytápění a přípravu teplé vody rozšiřuje i na panelové domy.*

Otevření programu umožnila dohoda mezi MŽP, které spravuje program Zelená úsporám a Ministerstvem pro místní rozvoj, jež spravuje program Nový panel. **Nový PANEL** je programem Státního fondu rozvoje bydlení, jehož cílem je pomocí zvýhodněných podmínek přístupu k úvěrům poskytnutých bankami usnadnit financování oprav a modernizace bytových domů. Z programu Zelená úsporám je poskytována dotace na celkové zateplení panelových domů a program Nový panel pomůže zase s dalšími kroky revitalizace – jako je např. výměna výtahů, modernizace instalačních vedení, vedení elektřiny apod. Majitelé panelových domů ovšem čekají přísnější podmínky. Na rozdíl od majitelů rodinných domů a bytových domů nepanelového typu, mohou panelové domy zažádat pouze o podporu na komplexní zateplení. První podmínkou je, že musí dosáhnout úspory 40 % tepla s ohledem na původní stav. Druhou podmínkou je dosažení roční měrné spotřeby tepla do 55 kWh na m². O dotaci lze žádat pouze na zateplení panelových domů, které:

- nemají statické či jiné poruchy a odpovídají tak požadavkům aktuálně platných právních a technických předpisů,
- nebo plánují rekonstrukci provést současně se zateplením s využitím programu Nový PANEL.

Dotace z programu Zelená Úsporám je vázaná na splnění parametru Nový Panel. Musí být zpracován posudek a konkrétně to znamená, že jednotlivé části opatření stanovená v oblasti A programu Nový panel musí být provedeny. Je doporučeno vypracovat kompletní stavebně-technický audit, na základě kterého, bude znám stav a bude možnost lépe určit všechny priority oprav domu.

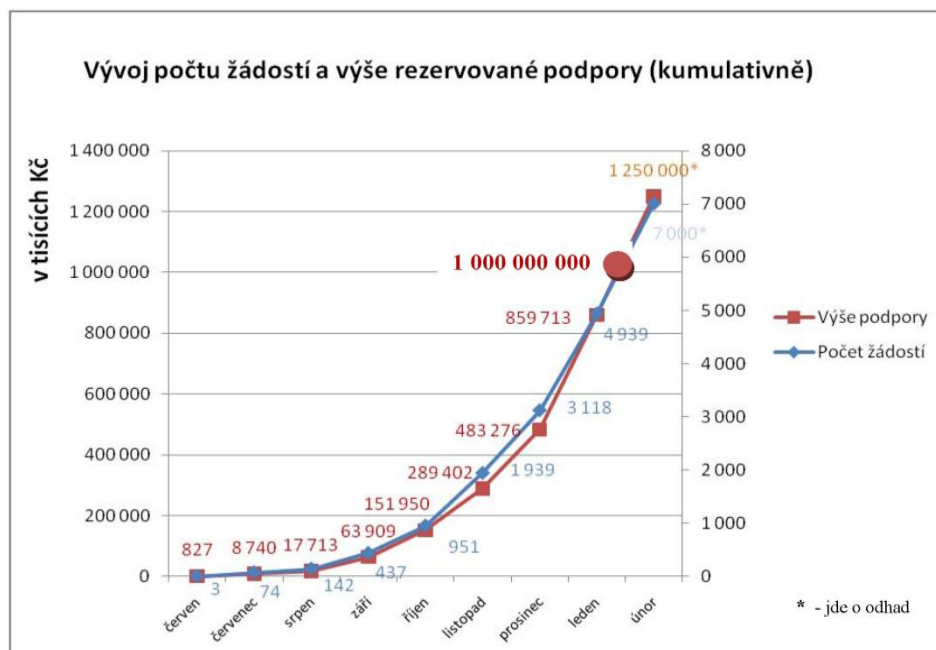
Tabulkový přehled v Příloze č. 2 popisuje změnu výše dotace z programu Zelená úsporám.

4. 5 Přínosy programu

Miliardy korun určené na dotace z programu Zelená úsporám se konečně začínají významněji měrou čerpat. Původně to vypadalo, že se celý projekt nerozběhne. Stanovené podmínky byly pro žadatele příliš složité. Celkově bylo připraveno k rozdělení pro žadatele zhruba 25 miliard korun, které je nutno vyčerpat do konce roku 2012. Zájem žadatelů o všechny druhy dotací z tohoto programu prudce vzrostl od září 2009. Koncem loňského roku měl SFŽP již 3 118 žádostí o dotaci a hodnota poptávaných financí dosahovala 485 milionů korun. Jde především o dotace na lepší zateplení staveb, na ekologické způsoby topení a na stavbu nových pasivních domů. Největší zájem je o solární panely pro ohřev TUV a přitápění. Bylo podáno odhadem 750 žádostí o dotaci na ně. Realizace těchto systémů je totiž celkem snadná. Objevila se celá řada nabídek nových i stávajících firem, které nabízejí kompletní solární systémy na klíč. O dotaci na zateplování si již zažádalo přes 550 domácností. Rozdělení prvních 250 milionů korun trvalo plných 215 dnů, druhá čtvrt miliarda byla vyčerpána za 43 dnů a další dvě čtvrtmiliardy se čerpaly vždy zhruba za 20 kalendářních dní. Celkový objem dotací, které je třeba vyčerpat do konce roku 2012, činí přitom 16 miliard korun, ale současným tempem čerpání dotací by došlo k rozdělení mnohem dříve než do konce roku 2012. V lednu bylo zaregistrováno 1 821 projektů za 378 milionů korun a do poloviny února přibylo dalších 1 500 projektů za 218 milionů. Předpovědi se naplnily – program Zelená úsporám se po 5 měsících od změny podmínek rozběhl naplno.

Graf 4. Vývoj počtu žádostí²⁵

Graf: Vývoj počtu žádostí

Zdroj: SFŽP

Z grafu „Vývoj počtu žádostí a výše rezervované podpory“ jednoznačně vyplývá, že celkový počet žádostí roste exponenciálně. ²⁶Od října 2009 se počet žádostí týdně přehoupl přes jedno sto, od konce listopadu byl týdenní příliv vždy nad dvě stě žádostí, od ledna neklesneme pod 400 žádostí týdně a do konce ledna evidujeme už více než 500 žádostí týdně. Nynější denní průměr činí 130 žádostí za více než 20 milionů.

Ministerstvo předpokládá, že program Zelená úsporám umožní uskutečnit šetrná stavební opatření více než 250 000 českým domácnostem a díky zakázkám se povede vytvořit či zachovat několik set pracovních míst, a to hlavně v regionech. Ministerstvo dále tvrdí, že pokud si je nevyberou občané, budou tyto peníze využity na zateplení veřejných budov. Může se tak stát, že kdo o dotaci nepožádá včas, o svou šanci navždycky přijde. Obavy, že by peníze určené na úsporu při stavbě a bydlení mohly být například kvůli ekonomickým problémům státu přesunuty na jiné účely, podle zástupců ministerstva nehrozí. Zákon

²⁵ Dostupný z WWW: http://www.mzp.cz/cz/news_100217_Zelena_usporam

²⁶ Dostupný z WWW: http://www.mzp.cz/cz/news_100217_Zelena_usporam

o obchodování s povolenkami emisí skleníkových plynů totiž určuje, že tyto finance musí být využity při snižování emisí a stát se nemůže rozhodnou, že je využije jinak. Ani radikální změny a zásahy do programu nejsou reálné. Pokud dojde ke změně některých parametrů o více než 20 %, nebo bude provedena velká změna je povinností to řešit s japonskou stranou, s níž byl obchod s emisními kredity uzavřen. Plnění podmínek programu bude hlídáno jak MŽP, které je povinno zkontrolovat minimálně 5 % realizací, tak mezinárodní auditní firmou, která bude každý rok zpracovávat zprávu o programu a o tom, zda jsou prostředky využity v souladu s podmínkami smlouvy.

Dotace se poskytuje i na související projekty a odborné posudky. Na projekty a posudky bylo naplánováno 50 miliónů korun. Ke dni 10. 1. 2010 ministerstvo sdělilo, že bylo již 35 milionu korun vyčerpáno. Řídící výbor k poslednímu lednu tohoto roku rozhodl, že žadatele o dotaci z projektu mohou ve stávajícím režimu využít doplňkové podpory na projekt až do 31. 3. 2010, a to i přesto, že stanovený objem 50 milionu korun byl již vyčerpán. O podporu na projekt mohou žádat ti žadatelé, kteří splní podmínky programu a úspěšně žádají o jedno či více z podporovaných opatření. Důležitou roli pro přiznání na projekt hraje datum podání žádosti o podporu na projekt a její současné podání s žádostí o investiční podporu.

5. Závěr

V systému veřejných financí se významnou měrou podílejí mimorozpočtové fondy. Představují úzkou vazbu mezi příjmy a výdaji a jistou nezávislostí na rozpočtech rozpočtové soustavy. Mimorozpočtové fondy jsou obvykle zakládány na základě zákona a spravovány podle stanovených pravidel. Státní fondy se formálně řídí stejnými rozpočtovými pravidly jako státní rozpočet, ale přesto existují rozdíly v nárocích. Poslanecká sněmovna schvaluje rozpočty státních fondů, a přesto nejsou příjmy a výdaje fondů tak ostražitě posuzovány jako příjmy a výdaje státního rozpočtu. To umožňuje fondům relativně snadno překročit plánovaný objem prostředků.

Prostřednictvím této práce jsem se snažila představit právní úpravu státních fondů a konkretizovat prostředky financování v oblasti životního prostředí.

V České republice existuje několik státních fondů s nejrůznějším posláním. Podle svého charakteru mají různou míru nezávislosti danou jejich právní formou a statutem. V důsledku toho, že každý fond je upravován svým zvláštním zákonem se jednotlivé fondy od sebe odlišují. Státní fondy se zřizují jako právnické osoby k finančnímu zabezpečení zvlášť stanovených úkolů. Do resortu Ministerstva životního prostředí České republiky patří SFŽP ČR, jehož je správcem. Ministerstvo vykonává vůči fondu zřizovatelské funkce jako věcně příslušný ústřední správní úřad podle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Růst nákladů resp. výdajů je v posledních letech způsoben rychlým úbytkem neobnovitelných zdrojů. Finanční podpora je poskytována formou dotace, subvence, půjčky směřující do oblasti ochrany přírody. Životní prostředí je financováno ze zdrojů státního rozpočtu ministerstva životního prostředí, prostředků státního fondu životního prostředí, Evropských fondů a významným zdrojem jsou poplatky. Základní otázka analýzy příjmů a výdajů ve sledovaném období směřuje na zjištění, že příjmová stránka rozpočtu se vyvíjela příznivěji než v předcházejících letech. I přes každoročně stanovené limitní výdaje na základně Usnesení vlády nedochází k jejich překročení, naopak jsou uspořeny. Významný byl vstup České republiky do Evropské unie, neboť České republice vznikl nárok na čerpání dotací z Fondu soudružnosti.

Hlavním přínosem realizace programu Zelená úsporám bude mít za důsledek snížení emisí CO₂ a tím pomůže zlepšit životní prostředí v České republice, vytvořit a udržet zelená

pracovní místa a snížit energetickou dovozní závislost. Tato oblast podpory je zaměřena na snížení energetické náročnosti budov, výměnu kotlů na pevná a kapalná fosilní paliva, což bude mít významný dopad na snížení tohoto znečištění. V přímé návaznosti na realizaci programu předpokládáme vytvoření nebo udržení až třiceti tisíc pracovních míst. Národní ekonomická rada vlády označila program jako jedno z klíčových opatření v boji se současnou ekonomickou krizí, které bude mít pozitivní dopad zejména na malé a střední podniky. Majitele domů tak realizují opatření, které by jednou stejně museli udělat. Nyní je mohou udělat s dotací. Uspoří tak při jejich realizaci, sníží své náklady na vytápění, zlepši si komfort bydlení a navíc zhodnotí svou nemovitost. Celkově bylo k 15. únoru 2010 zaregistrováno 6 137 žádostí za více než jednu miliardu korun. Skutečné investice na realizované opatření již přesáhly metu 2 miliard korun. Co stát sliboval na začátku programu, to se mu daří splnit. Celkové zhodnocení programu a konečný výsledek není znám, z důvodu ukončení programu k datu 31. 12. 2012.

Seznam použité literatury

KNIHY

ČERVENKA, M. *Soustava veřejných rozpočtů*. 1. vyd. Praha: Leges, 2009. 208 s. ISBN 978-80-87212-11-0.

RŮŽIČKOVÁ, R. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně: určeno zejména pro: územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, nevýdělečné organizace*. 10. vyd. Olomouc: ANAG, 2009. 247 s. ISBN 978-80-7263-538-2.

ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Fondové financování jako faktor diverzifikace veřejných financí*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003. 120 s. ISBN 80-210-3065-8.

TIŠTĚNÁ PERIODIKA

CHLOUBA, M. Osobní finance: Časopis osobní finance, 2009-. ISSN 1213-7405.

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE

MINISTERSTVO FINANCÍ. Finanční zpravodaj 7/2009, s. 92. Dostupný z WWW: : http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/FinZprav200907_25.pdf.

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Výroční zpráva SFŽP ČR za rok 2008: Zpráva auditora s. 51. Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/17/5368-sfzp_vyrocní_zprava_2008.pdf

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Zpráva o hospodaření SFŽP ČR za rok 2006. Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/6/1812-vyrocní_zprava_2006_o_hospodareni.pdf

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Zpráva o hospodaření SFŽP ČR za rok 2007. Dostupný z WWW: http://www.sfzp.cz/soubor-ke-stazeni/10/3033-zprava_o_hospodareni_sfzp_cr_za_rok_2007.pdf

PROGRAM ZELENÁ ÚSPORÁM. Příručka pro žadatele o podporu. Dostupný z WWW: <http://www.zelena-usporam.cz/o-programu.html>

PROGRAM ZELENÁ ÚSPORÁM. Na co je možné žádat. Dostupný z WWW: <http://www.zelenausporam.cz/sekce/501/na-co-je-mozne-zadat/>

DAVID, Daniel. Změny přilákaly spořivce: Osobní finance časopis. 2010, č. 2, s. 30-33. Dostupný z WWW: <http://www.FinExpert.cz>

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Zelená úsporám: Graf. Vývoj počtu žádostí. Dostupný z WWW: http://www.mzp.cz/cz/news_100217_Zelena_usporam

PŘÁVNÍ PŘEDPISY

Zákon č. 211/2000 Sb., o Státním fondu rozvoje bydlení.

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům.

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Zákon č. 304/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1992 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé zákony.

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky.

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 695/2004 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a souvisejících předpisů.

Zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči.

Zákona č. 254/2000 Sb., o auditorech.

Zákona č. 256/2000 Sb., o Státním fondu tržní regulace.

Zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti.

Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

Zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákonem č. 104/2000 Sb., o Státním fondu dopravní infrastruktury.

Zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury.

Zákonem č. 241/1992 Sb., o Státním fondu České republiky pro podporu a rozvoj české kinematografie.

Zákonem č. 569/1991 Sb., o Pozemkovém fondu České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 505/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu.

Vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, územních samosprávních celků, dobrovolných svazů obcí a Regionálních rad regionů soudružnosti.

Směrnice Ministerstva životního prostředí č. 9/2009 o poskytování finančních prostředků ze Státního fondu životního prostředí České republiky v rámci programu Zelená úsporám.

.

Seznam zkratek

SFŽP Státní fond životního prostředí

Fond Státní fond životního prostředí České republiky

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávnění užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do její skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Seznam příloh

Příloha č. 1: Seznam krajských pracovišť SFŽP

Příloha č. 2: Změna výše dotace z programu Zelená úsporám

Příloha č. 3: Potřebné podklady pro žádost o dotaci Zelená úsporám

Příloha č. 1

Jihočeský kraj – Mánesova 3a, 371 03 České Budějovice

Jihomoravský kraj – Šumavská 31, 612 54 Brno

Karlovarský kraj – Majakovského 707/29, 360 05 Karlovy Vary

Královéhradecký kraj – Československé armády 383, 500 01 Hradec Králové

Liberecký kraj – Nám. Dr. E. Beneše 26, 460 01 Liberec 3

Moravskoslezský kraj – Českobratrská 7, 702 00 Ostrava 2

Olomoucký kraj – Wellnerova 7, 779 00 Olomouc

Pardubický kraj – Perneroва 168, 530 02 Pardubice

Plzeňský kraj – Kopeckého sady 11, 306 32 Plzeň

Praha – Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4

Ústí nad Labem – Stroupežnického 7, 400 01 Ústí nad Labem

Kraj Vysočina – Havlíčkova 111, 586 02 Jihlava

Zlínský kraj – J. A. Bati 5520, 760 01 Zlín

Příloha č. 2

²⁷Tab. 4. 7 Změna výše dotace z programu Zelená úsporám

Podporovaná opatření	Původní stav do 17. 8. 2009		Nový stav po 17. 8. 2009	
	Jednotka dotace	Výše dotace	Jednotka dotace	Výše dotace
Rodinné domy (RD)				
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 70 kWh/m ²	Kč/m ² ; max. %	1 300; 50	Kč/m ²	1 550
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 40 kWh/m ²	Kč/m ² ; max. %	1 950; 50	Kč/m ²	2 200
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 %, původně dvě opatření	Kč/m ² ; max. %	650; 50	Kč/m ²	650
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 %, původně tři opatření	Kč/m ² ; max. %	850; 50	Kč/m ²	850
B RD v pasivním standardu	Kč	220 000	Kč	250 000
C.1 Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva bez akumulární nádrže	%; max. Kč	50; 50 000	Kč	50 000
C.1/C.2 Zdroj na biomasu s ruční dodávkou paliva a s akumulární nádrží o požadovaném objemu	%; max. Kč	60; 80 000	Kč	80 000
C.1/C.2 Zdroj na biomasu se samočinnou dodávkou paliva	%; max. Kč	60; 80 000	Kč	95 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země-voda, voda-voda	%; max. Kč	30; 75 000	Kč	75 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch-voda	%; max. Kč	30; 50 000	Kč	50 000
C.3 Solárně-termické kolektory, pouze příprava teplé vody	%; max. Kč	50; 55 000	Kč	55 000
C.3 Solárně-termické kolektory, příprava teplé vody i přitápění	%; max. Kč	50; 80 000	Kč	80 000
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u RD	Kč	20 000	Kč	20 000

²⁷ Dostupný z WWW: <http://energetikastaveb.cz/-56>

	Jednotka dotace	Výše dotace	Jednotka dotace	Výše dotace
Bytové domy (BD)				
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 55 kWh/m ²	Kč/m ² ; max. %	900; 50	Kč/m ²	1 050
A.1 Celkové zateplení, dosažení měrné roční potřeby tepla na vytápění 30 kWh/m ²	Kč/m ² ; max. %	1 350; 50	Kč/m ²	1 500
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 20 %, původně dvě opatření	Kč/m ² ; max. %	450; 50	Kč/m ²	450
A.2 Dílčí zateplení, snížení měrné roční potřeby tepla na vytápění o 30 %, původně tři opatření	Kč/m ² ; max. %	600; 50	Kč/m ²	600
B RD v pasivním standardu	Kč/b.j.	140 000	Kč/b.j.	150 000
C.1/C.2 Zdroj na biomasu	%; max. Kč/b.j.	50; 25 000	Kč/b.j.	25 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo země-voda, voda-voda	-	-	Kč/b.j.	20 000
C.1/C.2 Tepelné čerpadlo vzduch-voda	-	-	Kč/b.j.	15 000
C.3 Solárně-termické kolektory, pouze příprava teplé vody	%; max. Kč/b.j.	50; 25 000	Kč/b.j.	25 000
C.3 Solárně-termické kolektory, příprava teplé vody i přitápění	%; max. Kč/b.j.	50; 35 000	Kč/b.j.	35 000
D Dotační bonus při kombinaci vybraných opatření u RD	Kč	50 000	Kč/BD	50 000

Podklady potřebné pro žádost o dotaci ZELENÁ ÚSPORÁM

Orientační ceny nákladů - oblast Ostrava

Bytové domy		Rodinné domy	
Typizované konstrukční soustavy (panelové domy)		Nepanelové technologie	
Produkty	Náklady v Kč bez DPH	Produkty	Náklady v Kč bez DPH
Energetický audit	20 000,- Kč		
Projektová dokumentace	28 000,- Kč	Projektová dokumentace	18 000,- Kč
Průkaz energetické náročnosti budovy	11 000,- Kč	Odborný energetický posudek	10 000,- Kč
Odborný energetický posudek	15 000,- Kč	Stavebně technické posouzení	
Stavebně technické posouzení	9 000,- Kč		
PlS	4 000,- Kč		
Celkem	87 000,- Kč	52 000,- Kč	28 000,- Kč